

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. február 6.

bb. 1. négyezernél több tudományos fokozat - a szervezett tudós-
képzés eredményei

1/msrj zs la

1971. február 6.

husz évvel ezelőtt, 1951-ben alakult meg a szervezett tudományos utánpótlás vezető intézménye, a tudományos minősítő bizottság. tolnai gábor akadémikus, a bizottság elnöke a testület két évtizedes tevékenységéről a következőket mondta az mti munkatársának:

- a tudományos minősítő bizottságnak az első években legfontosabb feladata a megfelelő tudományos fokozatok, a doktori, illetőleg kandidátusi címek odaítélése volt olyan tudósoknak, akik addigi pályafutásuk során kiemelkedő eredményeket értek el. az újrendszerű tudományos fokozatok eléréséhez benyújtott disszertációk első nyilvános vitáira 1953-ban került sor. az első kandidátus nagy péter irodalomtudósunk volt, aki értekezés gyanánt mőrlicz zsigmondról készült monográfiáját nyújtotta be. a tudományok doktora címet pedig első ízben sőtér istvánnak ítélte oda a tudományos minősítő bizottság. az ő disszertációja ugyancsak nevezetes alkotás volt: magasszintvonalu eötvös-monográfiájáért később kossuth -díjat is kapott.

- a mostanáig eltelt idő alatt a bizottság több mint hét-ezer aspiránst vett fel. közülük 710-en külföldi aspiranturára mentek, legtöbbször a szovjetunióba. az idén január 1-ig 4.125 pályázó szerzett tudományos fokozatot, 513-an lettek a tudományok doktorai, 3612-en kandidátusok. csupán a legutóbbi évben 397 tudományos minősítést, 63 doktori és 334 kandidátusi fokozatot adtunk ki, közülük 12-t külföldi állampolgároknak.

/folyt.köv./

- 1 -

M-

bb. 1. / négyezernél ... 1. folyt./rj

- az elmúlt két évtizedre visszatekintve megállapíthatjuk, hogy az új tudományos fokozatok és az újrendszerű tudományos utánpótlás tekintélyt szerzett, ami nem kis részben annak köszönhető, hogy a bizottság igyekezett magas mércét alkalmazni. új tudósnemzedék, köztük kiemelkedő tudósok egész sora nőtt fel az elmúlt husz év alatt. egy sor tudományos intézetünk, egyetemünk vezetői között olyan tudósok vannak, akik az aspirantúra útján szerezték meg a tudományos fokozatokat és ma már a tudományok doktori, vagy akadémikusok és a közéletben fontos szerepet töltenek be.

- hazai tudósképzésünk színvonalának külföldi elismerését jelzi, hogy nagyon sok fiatal külföldi szakember tanul nálunk, főleg vietnami és egyiptomi aspiránsok, akik elsősorban a hazájuk népgazdaságának fejlesztéséhez szükséges tudományokban képezik magukat. nem egy esetben fordul elő az is, hogy neves külföldi tudósok nálunk védik meg disszertációjukat. közülük említhetem rincsen professzort, a mongol tudományos élet egyik kiemelkedő alakját, az első mongol nyelvten készítőjét, friedecky ákos, szlovák mezőgazdász és heramba chatterjee indiai közgazdász. mindhárman doktori fokozatot szereztek. a kandidátusok közül a magyar származású holland irodalomtörténész sivirszky antalt említhetjük, aki lelkes és hozzáértő propagandát folytat második hazájában, a magyar irodalom ismertetéséért, kiváló alkotásaink lefordításáért és sokat tesz a magyar tudomány hollandi kapcsolatainak megerősítéséért.

- a 20. esztendő jelentős fordulatot hoz további munkánkban - folytatta tolnai gábor. fél évvel ezelőtt a tudománypolitikai irányelvek nyomán újból szabályozták az aspirantúra rendszerét. a párt-határozat megállapította, hogy a tudományos utánpótlás, a tudományos fokozatok megszerzésének 20 évvel ezelőtt bevezetett rendszere bevált. továbbfejlesztésében azonban fokozott mértékben szem előtt kell tartanunk a népgazdaság szükségleteit. a tudomány és technikai forradalom korában már nemcsak az alaputatásban elért jelentős eredményekért, értékes tudományos alkotásokért, hanem olyan műszaki és egyéb alkotásokért is megadjuk a fokozatot, amelyek mögött tudományos megalapozottság van. ílymódon az eddiginél jobban érvényesül az a követelmény, hogy a tudomány segítse elő a népgazdaság fejlődését, hiszen az ilyen alkotások többnyire közvetlenül érzékeltetik a tudomány termelődővé válását.

- az aspirantúra új rendszere ugyancsak ezt a célt szolgálja. ösztöndíjas aspirantúrára ugyanis csak olyan tudomány-szakokban veszünk fel jelölteket, amelyekben hiány van, vagy az utánpótlás itthon nem biztosítható, avagy az aspiráns külföldre küldésétől új, jelentős tudományos iskolák megismerését, eredményeiknek hazai talajba átültetését várhatjuk. /mti/

- 2 -

bb 2. bronzkori leletek a nyíregyházi temetőből

vid/ká/rj hgy

1971. február 6.

csaknem száz év óta folyamatosan kerülnek elő régészeti leletek a nyíregyházi északi temetőből. most ismét értékes leletekre bukkantak a sírásók. kései bronzkorból származó teljesen ép állapotban lévő bögréket, lándzsákat és egy nagyméretű, darabokra tört hamvasztásos urnát találtak. a régészek megállapították, hogy a leletek hamvasztásos sírba helyezett ételtartó edények mellékletei voltak. a régészeti tárgyakat a nyíregyházi múzeumban helyezték el. /mti/

bb. 3. tavasszal megkezdik a velencei-tó második „vizkamrájának” építését

vid/rj ká hgy

1971. február 6.

tavasszal megkezdik a velencei-tó második „vizkamrájának” építését a középduánutuli vízügyi igazgatóság szakemberei. a pátkán felépítendő tározótó üzemi időszakban 7 millió köbméter, árvíz esetén pedig 11 millió köbméter vizet tárol majd, s a már üzembe helyezett zámoslyi tározótóval együtt a minimálisra csökkenti a velencei-tó vízszíntingadozását. a tó vízszíntjének változása jelenleg elérheti a 180 centimétert is, s a két tározótó együttesen ezt az ingadozást 40 centiméterre szűkíti majd. a tó vízháztartásának szabályozása a kulturált üdülés egyik alapvető feltétele.

a tó második vizkamrájának az építése előreláthatóan 64 millió forintba kerül majd, s azt 1974-ben adják át rendeltetésének. /mti/

bb. 5. husvétkor nemzetközi autós találkozó kőszegen és szombathelyen

vid/ká/rj hgy

1971. február 6.

a nagyszerű savaria rendezvénysorozat keretében az idén is megrendezik husvétkor kőszegen és szombathelyen a már hagyományos nemzetközi autós találkozót. a három napos - április 10-től 12-ig tartó - programban kőszegen autós hegyitúra és ügyességi verseny, matoros ügyességi verseny, szombathelyen go-cart verseny szerepel. a hegyi túra- és ügyességi versenyben legjobb eredményt elérő autókлуб kőszeg város vándorszerlegét, a go cart verseny legjobb csapata pedig szombathely város vándordíját nyeri el.

/folyt.köv./

- 3 -

MT

bb. 5. / husvétkor... 1.folyt./rj

a találkozótól már is nagy az érdeklődés. a belföldi autósokon kívül többek között osztrák, olasz, jugoszláv, csehszlovák és lengyel vendégeket várnak.

a hazai és külföldi vendégek részére az első napon a kőszegi jurisics vár lovagtermében a vasas központi művészegyüttes ad műsort. a találkozótól második napján a jurisics vár-ban rendeznek nagyszabású nemzetközi autóbált. /mti/

bb. 4. a nők a lakásdiszítéshez, a férfiak figyelmességéből vesznek virágot - tanulmány a virágvásárlók lélektanáról

1/kf/rj ie la

1971. február 6.

kétszáz üzletben, 1 300 lakásban kérdezték meg a vásárlókat: ki, miért, milyen gyakran vesz virágot. a fővárosi kertészeti vállalat megbízásából készített a belkereskedelmi kutató intézet tanulmányt a virágvásárlók „lélektanáról”. a virágért a közvélemény kutatás tapasztalatait figyelembe véve az igényekhez igazítja, finomítja majd üzletpolitikáját.

a válaszokból kiderült, hogy hiába olcsóbb a virág az üzletekben, a megkérdezetteknek több mint a fele a piacon, az utcai standokon vásárol, mert azok korábban nyitnak és még este is van szép árujuk. ennek alapján foglalkoznak a virágért-boltok nyitvatartásának módosításával, az áruszállítás újjászervezésével.

virágot, „érzelmi alapon”, szín, forma, illat szerint vásárolnak: a vevők többsége vágott virágot, mert az olcsóbb. a vétel gyakoriságát a virág rendeltetése, tartóssága, ára, az idényjelleg befolyásolja. legtöbbször névnapra, születésnapra, de a megkérdezettek 17 százaléka lakásdiszítésre, 16 százaléka különösebb alkalom nélkül látogatásra vagy ajándékba vesz virágot: 36.7 százalékuuk hetenként, 26.6 százalékuuk havonta, csaknem 10 százalékuuk évenként, vagy ritkábban. a nők a vásárolt virággal elsősorban lakásukat díszítik, de - mint a felmérés megállapította - sok nő azért gyakori látogatója a virágüzleteknek, mert magányosak, mástól nem kapnak virágot. a férfiak többségének az örömszerzés, a figyelmesség az indok. általában gyorsan vásárolnak, nem nagyon törődve az árral, a legszívesebben elküldetik, kényelmetlennek tartják „cipelését”, a nők válogatósak virágban is, az ár ugyancsak érdekli őket, mert minél szebbet, minél olcsóbban szeretnek venni.

a virágok sztárja változatlanul a rózsza és a szegfű, mert mindketten minden évszakban kapható. a maga szezonjában kedvelt még a kardvirág, a tulipán, az orgona, a gerbera, a nárcisz, és a dália. /mti/

- 4 -

bb 7. megkezdődött a szakmunkásképzésre jelentkezés - nyolc szakmára csak budapestieket vesznek fel

1 hi/mm szb zs

1971. február 6.

a budapesti általános iskolákban megkezdődött az idén végző tanulók szakmunkásképzésre jelentkezése. a felvételi kérelmeket a tanintézetek március 1-ig továbbítják a szakmai képzésre kijelölt szakmunkástanuló-iskolának. ezzel kapcsolatban a fővárosi pályaválasztási intézetnél elmondták: a szakmunkásképzőintézményekbe való felvétel az általános iskolából kikerülő fiatalok részére március 1-én kezdődik és a középiskolai felvételek lezárása után, május 31-én fejeződik be. a középiskolát végzetten felvételre június 20-tól augusztus 15-ig tart. a jelentkezésnek ez a lépcsőzetes lezárása azt a célt szolgálja, hogy a középiskolába fel nem vett diákok még jelentkezzenek szakmunkásképzésre.

a tanulóknak egyetlen szakmában sem kell felvételi vizsgát tenniük. azokban a foglalkozási ágakban, ahol a szakma sajátos követelményei megkívánják - például művészeti szakmák - felvételi, valamint pályaválasztási vizsgálatokra, illetőleg beszélgetésekre kerülhet sor. bár a szakmunkásképző iskolába való felvételnél a tanulmányi eredményeket illetően nincsenek különösebb követelmények, az illetékesek mégis felhívják a figyelmet: az ugynevezett elmélet-igényesebb szakmákban - elektrotechnika, elektromos- és vegyipar, stb. -, ahol az ismeretanyagot nehezebb elsajátítani, elsősorban a jobb felkészültségű fiatalok számíthatnak felvételre. tulajdonképpen esetén a jobb tanulmányi eredményt felmutató tanulók mellett előnyben részesülnek a helybeliek, illetve az adott vállalatnál dolgozó gyermekei.

budapesten évente szabályozzák a vidéki tanulók felvételét. az iskoláknak ugyanis elsősorban a fővárosi fiatalok továbbtanulásáról kell gondoskodniuk. emellett kgtlégium helyet sem tudnak minden vidékiek biztosítani, a bejárás pedig nem oldható meg minden esetben. ezért a fővárosi tanács munkaügyi főosztályának utasítására csak állandóan budapesten lakó fiatalok vehetők fel a következő szakmákban: autószerelő, ötvös /arany- és ezüstműves/, műszeripar, bődízműves, ruházati ipar, vegyes- és szolgáltatóipar /kivéve fényező és mázó, képmesfestő és vegytisztító, valamint kéményseprő/, továbbá kereskedelem /kivéve az élelmiszer-, a hú- és hentesáru eladó/, valamint a vendéglátóipar. a kizáró rendelkezés nem vonatkozik azokra a fiatalokra, akiknek oktatása az országos képzés keretében budapesten történik. ugyancsak nem esnek korlátozás alá azok a fővároskörnyéki fiatalok, akiknek legalább egyik szülője budapesti munkahelyen dolgozik. /mti/

-5-

NA

bb 6. évszázados erdőterképekkel gyarapodik a telkibányai ipartörténeti gyűjtemény

vid-ká szb hgy

1971. február 6.

a zempléni hegyek közé zárt telkibánya borsod megye ipartörténeti emlékekben egyik leggazdagabb települése. bányában a középkorban aranyat fejtettek, majd 1825-ben bretzenheim ferdinánd herceg - bécs tiltó rendeletét kijátszva - a községben alapítja meg észak-magyarország első „porcelángyárát”, az 1909-ben megszűnt kőedénygyár hajdani műhelyeiben az elmúlt év végén állandó jellegű ipartörténeti kiállítást nyitottak. a gyűjtemény - többek között - bemutatja a zempléni hegyekben található ásványi kincseket, a hajdani aranybánya tárnáiból előkerült szerzőségeket, mécseseket. kiállították a hajdani kőedénygyár legszebb termékeit, amelyeket kádár sarolta a község nyugdíjas pedagógusa több mint tíz évi munkával a környező falvakban kutatott fel.

a látványos gyűjtemény az idén az erdőszet segítségével tovább gyarapodik. összegyűjtik és kiállítják az elmúlt évszázadokból fennmaradt írásos dokumentumokat, régi erdőterképeket. ezeken megjelölik, hogy az aranybányák és a kőedénygyár üzemeléséhez honnan szállították a fát. bemutatják a környező hegyekben élő vadak trófeáit is. /mti/

--

bb 8. téli sportközpont a borszönyben - üdülőterületté fejlesztik a szentendrei szigetet d

vid-gö szb ká hgy

1971. február 6.

gazdag munkaprogramot állított össze erre az évre a dunakanyar intéző bizottság. a statisztikai adatok szerint évről-évre növekszik a kedvelt táj látogatóinak száma, ezért a már több mint tíz éve működő társadalmi szerv egyik célkitűzése, hogy újabb területeket tárjon fel az üdülők, a turisták, a pihenni vágyók számára. egyik, ma még „kihasználatlan”, terület a borszöny, ahol téli sportközpontot terveznek. a villamosenergia fővezeték kiépítése már megkezdődött, s ezt turistaszállások, sífelvonó, sípálya és utak építése követi. a dunakanyar másik „fehér foltja”, a szentendrei sziget. a budapesttől visegrádig terjedő 9 600 holdnyi terület tervszerű kiépítésével jelentősen enyhíthetik a dunakanyar zsúfoltságát. a díb területi bizottság alakítását tervezi, amely elkészíti a sziget hasznosítási programját.

/folyt.köv./

-6-

bb 8. /téli sportközpont... 1. folyt./-szb

a dunakanyar első sorban a főváros lakóinak a pihenőhelye. igen sokan csak egy napra látogatnak a kedvelt vidékre. a bizottság ugynevezett parking láncolat - kulturált strandolási, sportolási lehetőségek - megteremtésével kíván gondoskodni rólok. a díb ezenkívül programjába vette, hogy tájékoztató szolgálatot szervez a hétvégi házat építeni szándékozók számára, akik szakemberektől, építészeketől kaphatnak majd műszaki és egyéb vonatkozású szaktanácsot. /mti/

--

bb 9. hány komponens határozza meg a levendula illatát?

vid-ká szb hgy

1971. február 6.

a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet kutatásaiban a kőolaj mellett helyet kaptak az illóolajok is, amelyek hasonló felépítésű anyagok. a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat bizta meg a kutatókat az illóolajok, illetve az illóolaj tartalmu anyagok elemzésével. elsőnek egyik keresett exportcikkünk, a kaporolaj került az elemző műszerekbe. ennek 15 komponensét határozták meg. majd a borsosmentát vizsgálták, melynek 40 komponensét mutatták ki. 1971-ben a levendula olaj összetevőit elemzik a máfki laboratóriumában. e kutatások célja, hogy minél jobban megismerjék az illóanyagok összetevőit, s ezáltal hatékonyabban használják fel a kozmetikai és háztartási cikkek gyártásánál.

az elemzési feladatok sikeres megoldása során új technológiai eljárás is született. a 35 százalékos mentol tartalmu borsmenta olajból nagytisztaságú mentolt állítanak elő, ezen túl a kísérő anyagokat kémiai beavatkozással részben szintén mentollá alakítják. az új eljárással kétszer annyi mentol vonható ki az olajból, mint az eddig alkalmazott technológiával. /mti/

--

bb 10. zöldpaprika terem a lakásban

vid-ká szb hgy

1971. február 6.

nagy ernő, a szegedi süítőipari vállalat dolgozójának második emeleti összkomfortos otthonában hatvan fő zöldpaprika terem. a cserepekbe ültetett primőröket a szoba központi fűtéses radiátorán helyezte el az ablak magasságában. /folyt.köv./

-7-

M

bb 10. /zöldpaprika... 1. folyt./-szb

saját maga nevelte a palántákat is. még októberben vetette el a magot, ugyancsak cserepekbe, majd négylevelű fejlődési szakaszban ültette szét a növényeket és virágzáskor mesterséges beporzást alkalmazott. ezután már a locsoláson kívül más gondozást nem igényelt a primőr. nagy ernő most egy-egy töről 5-6 zöldpaprikát szüretel. /mti/

--

bb 11. ormánsági mini „szökrönyök”, kuwaitban és ausztráliában

Vid-ká szb hgy

1971. február 6.

az ormánsági parasztházak hajdani jellegzetes butordarabja - az ugynevezett „szökröny”, amely ma a néprajzi muzeumok díszes - karriert futott be: kicsinyített változata kedvelt népművészeti tárgy külföldön. a „szökröny”, tulajdonképpen gazdagon díszített faragott ruhásláda volt, ebben tartották a sajátos ormánsági ruhát - a biklát. később az iparilag gyártott olcsóbb ruhásszekrények szorították ki az ormánsági falvakból a népi bútorművészetnek e becses darabjait.

a pécsi népművészeti szövetkezet ügyeskező fafaragói támasztották fel a „szökrönyt”, a 12 - 6 centiméter nagyságú fadobozok tökéletes másai a hajdani ormánsági ruhásládáknak. ugyanolyan gondos munkával, ugynevezett mélyfaragással - az ősi népművészeti motívumok megőrzésével - készülnek, mint ahogyan a régi ormánsági pástorok faragták a valódi „szökrönyöket”, az elmúlt századokban. a szép kis ládikákat a nők ékszerdoboznak, a férfiak cigaretta- vagy dohánytartónak használhatják.

külföldön nagy tetszést és érdeklődést váltottak ki a pécsi népművészeti szövetkezetnek ezek az egyedi dísz tárgyai. a hungarocoop külkereskedelmi vállalat közvetítésével még olyan távoli országokba is eljutottak, mint kuwait és ausztrália. külföldi karrierje után itthon is sikert aratott a mini „szökröny”, a budapesti luxus áruháztól, valamint az óra és ékszer vállalatától érkezett rendelés. /mti/

--

-8-

bb 12. a legnagyobb szegedi lakónegyed közművei: óriáscsatorna, kétszintes viztorony, gázfűtési erőmű

vid/ká/ny hgy

1971. február 6.

szeged nyugati részében épül fel a város legnagyobb új lakónegyede, amely mintegy negyvenezer embernek nyújt majd korszerű otthont. a negyed közművesítési programja szerint a városrész központjában felépül a város negyedik viztornya, amelynek érdekessége, hogy kétszintes lesz: felső tartálya a magasépületeket, körgallérszerűen kialakított alsó tartálya pedig az alacsonyabb épületeket látja el ártézi vízzel. a használt víz elvezetésére 3 méter átmérőjű óriáscsatorna épül, amely észak-déli irányban vonul el a város alatt. a városnegyedet a szeged-környéki szénhidrogén medence látja el fűtőenergiával: erre külön földgázfűtési erőművet létesítenek. a városnegyed építkezését az idén elkezdik, s még ebben az évtizedben befejezik. /mti/

--

bb 13. a szombathelyi vállalatok, intézmények több mint 16 millió forint értékű támogatást ajánlottak fel óvodák építéséhez

vid/ká/ny hgy

1971. február 6.

szombathelyen, a számítások szerint legalább nyolcszáz új óvodai helyre lenne szükség. a tanács azonban a negyedik ötéves tervben mindössze 450 óvodai hely létesítésére tud pénzt biztosítani. ezért a város vezetői kérték az üzemeket, vállalatokat, intézményeket: lehetőségeikhez mérten anyagi eszközökkel is járuljanak hozzá új óvodák építéséhez. a hiányzó 350 férőhely építéséhez, berendezéséhez, fenntartásához mintegy 15 millió forint szükséges.

a kérésnek eleget téve az üzemek, intézmények eddig 14 millió 200 ezer forint készpénzt, egy millió 300 ezer forint értékű társadalmi munkát és 915 ezer forint értékű anyagot ajánlottak fel. az ajánlás értéke tehát összesen több mint 16 millió forint.

a városi tanács illetékes szervei az akcióban részt vevő valamennyi vállalattal és intézménnyel szerződést kötnek. a szerződések rögzítik a vállalatok kötelezettségeit, a tanácsi szervek feladatait, valamint azt, hogy a vállalati hozzájárulás alapján milyen mértékben veszik figyelembe az adott vállalat dolgozóinak gyermekeit az óvodai felvételeknél. /mti/

7.45/ny

--
-9-

101000

bb 14. a hajnali köd megbénította a ferihegyi légiforgalmat

i s/fk/ny -cz

1971. február 6.

a meteorológiai jelentések szerint szombaton hajnalban és reggel a duna-tisza közötti és az észak-magyarországi területeket beborította a köd, de keleten és nyugaton egyaránt tiszta idő köszöntötte az ébredőket. a vonatközlekedésben nem jelentett fennakadást, de a volán tröszt észak-magyarországi járatainál átmenetileg lelassult a forgalom, óvatosabban közlekedtek az autóbuszok.

a hajnali és a reggeli köd elsősorban ferihegyen okozott gondokat. teljesen megbénította a repülőtér légi forgalmát. egyetlen gépet sem indítottak, s jelezték a budapestre tartó külföldi járatoknak is, hogy egyelőre nem fogadhatják a gépeket. a kairó-athén-budapesti malév járat gépe már elindult magyarorszáig felé, de még bizonytalan, hogy tudják-e fogadni. ferihegyen ugyanis maximum 200 méternyire lehet valamelyest ellátni, s meglehetősen ,,ragadósnak,, bizonyult a köd, mert teljes a szélcsend. a meteorológusok szerint nem is a szélmozgás, hanem majd csak a napsütés oszlatja el, vagy szippantja fel a ferihegyi ködöt. ha budapesten nem fogadhatják a kairói járatot, akkor a debreceni vagy a belgrádi repülőtéren szállhat le a gép, feltéve, hogy ezeken a helyeken tiszta lesz az idő.

a köd a budapesti utcákon is gondot okozott, de nem a budai részeken, mert a hegyi járatok a ,,magasban,, ugyszólván napsütötte utakon közlekedhettek. a köd elsősorban újpest környékét lepte be, s a hajnali hideg miatt sok helyen lecsapódott a pára és ráfagyott az uttestre. a bkv központi diszpécserének kérésére a köztisztasági hivatal hajnalban 12 órjáros kocsiját mozgósította és főleg a 20-as és a 30-as jelzésű autóbuszjáratok utvonalaín sózták, homokozták az uttestet. /mt1/

..-

bb 15. csőtörés a pozsonyi uton

i sb/fk/ny -cz

1971. február 6.

a pozsonyi uton szombaton hajnalban arra lettek figyelme-
sek a járókelők, hogy a járda mentén víz tört fel a talajból. a-
zonnal értesítették a vízművek ügyeletét, amely késedelem nél-
kül helyszínre irányította a gépesített javító brigádot. a vizet
természetesen elzárták, s így a pozsonyi utnak radnóti miklós
utca és szent istván-park közötti szakaszán víz nélkül maradtak
a lakók. a javító brigád előreláthatóan szombaton délutánra feje-
zi be a sérült vezeték helyreállítását. /mt1/

..-

9.35/ny

701000

-10-

bb 16. halálos végű családi nézeteltérés

i sb/tr/ny -cz

1971. február 6.

monori lakásán holtan találták Lendér andrásné 48 éves ruha-
tárost. a rendőri vizsgálatok megállapították, hogy az asszony
bűncselekmény áldozatául esett. a nyomozás alapján őrizetbe vet-
ték a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított borus ernő 21 é-
ves monori segéd munkást, Lendérné vejét. a kihallgatáson borus
ernő beismerte, hogy amikor felkereste anyósát, családi nézet-
eltérés támadt közöttük, s a vita annyira elfajult, hogy az
asztalról felkapott üveggel fejbe ütötte anyósát. az ütés követ-
keztében eltörött üveg erősen megsebezte az asszony tarkóját,
s ez a seb okozta halálát. borus ernőt e cselekménye után rémü-
let fogta el és elmenekült a helyszínről. az előzetesen letar-
tózott borus ernő ügyében és az eset részleteinek felderíté-
se érdekében tovább folytatják a vizsgálatokat. /mt1/

..-

bb 17. a pótkocsi és a tehergépkocsi közé szorult - szörnyethalt

i sb/tr/ny -cz

1971. február 6.

a IX. kerületi földváry utca 4 szám alatti gyümölcs- és
főzelékkonzervgyár udvarának lejtős helyén kapcsolták le egy
tehergépkocsiról a pótkocsit. ennek az óvatlanságnak követke-
ménye, hogy matkó istván 58 éves segéd munkás, a tehergépkocsi
és a pótkocsi közé szorult, s a helyszínen szörnyethalt. a rend-
őrség megkezdte a baleset körülményeinek és a felelősség megál-
lapításának vizsgálatait. /mt1/

..-

bb 18. elhunyt gombó iván

tr-ju -cz

1971. február 6.

a párt, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért ér-
demrend kitiintetettje. bucsuztatása február 13-án délután 2 óra-
kor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp III. kerületi bizottsága,
a kereskedelmi, pénzügyi és ven-
déglátóipari dolgozók szakszerve-
zete. /mt1/

..-

10.15/ju

701000

-11-

bb 19. bartók, a hazafi

t tf/tr/ny -cz

1971. február 6.

cimmel kiállítást rendezett a hazafias népfront v. kerületi bizottsága, s a fotodokumentációs anyagból összeállított bemutató szombattól látható a józsef nádor téri székházban. a kiállítás kapcsán elmondták a kerületi népfrontban, hogy bartók emlékbizottságot alakítottak s a következő hónapokra sokrétű programot állítottak össze. egyebek során februárban találkozót rendeznek bartók kortársaival, tanítványaival, májusban az v. kerületi általános és középiskolák kórusai bartók művek bemutatójával lépnek a közönség elé, a fővárosi tanács dísztermében. a vígadó épületében bartók emléktáblát avatnak. a bartók hetek programjához hangverseny is tartozik: liszt és bartók művei kerülnek műsorra, a márciusra tervezett erkel színház koncerten, ahol kovács dénes hegedűművész és ba:cher mihály zongoraművész szerepel, a belügyminisztérium szimfónikus zenekarának közreműködésével. /mti/

--

bb 20. korszerű szövődét telepít zalaegerszegre a kőbányai textilművek

vid/ká/ny -cz

1971. február 6.

a kőbányai textilművek főmérnöke pálos istván és dobai dezső főkönyvelő szombaton sajtótájékoztatót tartott zalaegerszegben. bejelentették: 56.000.000 forintos költséggel még ebben az évben megkezdik a városban egy 350 automata gépegységből álló szövöde telepítését. a korszerű textilüzemben 460-480 munkást, többségben nőket, foglalkoztatnak majd. a zalaegerszegre települő textilüzem a terv szerint naponta 35.000 méter szövetet állít elő. /mti/

--

bb 21. rekonstrukció az ország első oktató kórházában - átadták rendeltetésének a gyógyintézet új orvosi könyvtárát

vid/ká/ny -cz

1971. február 6.

az ország első oktatókórháza, a szombathelyi markusovszky kórház rekonstrukciója gyors ütemben folytatódik a negyedik ötéves tervben. a nyugat-magyarország fekvő betegellátásában, az orvos és ápolónő képzésben - és továbbképzésben kiemelt szerepet játszó 1300 ágyas, 16 osztályos intézet az elmúlt években világszinten dolgozó új vérellátó állomással, sugárterápiás decentrummal, urológiai és ideg-elme osztállyal bővült.

/folyt köv/
11.50/ny

-12-

NA 1440

bb 21. / rekonstrukció.....folyt/ny

1975-ig új belgyógyászati pavillon épül és korszerűsítik a fűtést. kiemelt feladatként valósítják meg a műtőblokkot: a legkorszerűbb kórházszerkezési elvek szerint kialakított steril központ köré csoportosítják a műtétes osztályokat. a tervidőszakban előkészítik új gyermekpavilon építését.

a megyében tízmillió forintot fordítanak a kórházak gép- és műszerellátására, s ebből a vezető egészségügyi intézmény, a markusovszky kórház kapja a legtöbbet.

szombaton átadták rendeltetésének a markusovszky kórház új orvosi könyvtárát, az ország egyik legjobban felszerelt ilyen intézményét. a rekonstrukció során öt évvel későbbre tervezték kialakítását a központi épületben, de a magasszintvonalu gyógyító, kutató és oktató munka segítése céljából előbb megvalósították. tízenöt ezer kötet között megtalálhatók a világ orvosi szakirodalmának legjelentősebb és legújabb művei. /mti/

--

bb 22. „ az elnémult falu „ - dokumentumfilm készül a kihalt zselici faluról: gyűrűfürdő

vid/ká/ny -cz

1971. február 6.

a zselicségben fekvő gyűrűfü község, amely lakóinak elvándorlása folytán a múlt év őszén teljesen elnéptelenedett, most ismét benépesült - egyetlen napra. televíziósok látogattak el szombaton a hótakaró alatt pihenő, hetven napja néma faluba és megörökítették a pusztulás már látható jeleit: az omladozó házakat, a szakadékosá vált utakat, a kidőlt-bedőlt kerítéseket, a rozsdásodó szerszámokat és gépeket. a magyar televízió ugyanis félórás dokumentumfilmet készít az ország első kihalt falujáról, s általában a sorvadó, elhaló települések problémájáról.

a legnehezebb munkája kétséggel gyűrűfűn volt a stábnak: csak lánctalpas járművel tudták megközelíteni a zselici hegyek közé zárt falut. még a filmfelvevő berendezések működtetéséhez szükséges villamosenergiát is a magukkal hozott akkumulátorokból kellett biztosítani, mivelhogy villany már nincs a községben.

/folyt köv/

-13-

12.00/ny

NA 1440

bb 22. / „ az elnémult ... folyt/ny

a televízió munkatársai felkeresték az egykori gyűrűfűi parasztcsaládokat, amelyeknek többsége a közeli - városiasodó - szentlőrinc községbe települt át, s itt új otthonát és munkát találtak. dr. kolta jános pécsi tudományos kutató, a dunántúli tudományos intézet munkatársa, aki jelenleg éppen a kihalt falvak témáján dolgozik, ugyancsak nyilatkozik a dokumentumfilmben és esztörténelmi folyamat okait, eredőit elemzi.

a filmet, amelynek ideiglenes címe: „ az elnémult falu, magyar józsef rendezte, szerkesztője varga jános és operatőre neumann lászló, a televízió előreláthatóan márciusban tűzi műsorra. /mti/

bb 23. „ huszonöt év története, - a debreceni és a kijevei egyetem közös kiadványa

vta/ká/ny -cz

1971. február 6.

egy évtizeddel ezelőtt alakult ki a szoros, baráti kapcsolat a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a kijevei állami tanárszervező egyesület között. az együttműködés újabb dokumentumaként debrecenben, az alföldi nyomdában elkészült a „ huszonöt év története, című kiadvány, a két egyetem történetészeinek közös munkája.

a kötetben közölt tanulmányok aktuális témákat dolgoznak fel a felszabadulás óta eltelt 25 év történetéből. a tanulmánykötethez dr. napcsák andrás egyetemi tanár a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektora és m.u. belij, a szervező egyesület rektora írt előszót.

a kiadványt, amely most debrecenben magyarul látott napvilágot, kijeveben orosz nyelven is megjelentetik. /mti/

bb 25. időjárásjelentés

ny -cz

1971. február 6.

a meteorológiai intézet jelenti 1971. február 6-án, szombaton 12 órakor:

párás, ködös idő

északnyugat felől több hullámban folytatódik a különböző hőmérsékletű és nedvességű levegő áramlása skandinávia és a szovjetunió európai területét felé.
/folyt köv/ -14-

NF 14^{sz}

bb 25. / időjárásjelentés ... folyt/ny

hatására az említett területeken változékony az évszakhoz képest enyhe az idő, a balti-tenger és moszkvától északra eső vidékeken szórványos havazások fordulnak elő. kontinensünk nyugati és középső részén a leszálló légmozgások zónájában erősen párázás, főként a reggeli órákban ködös az idő, számos helyről jelentettek ködcsitálást, a hőmérséklet pedig általában az évszaknak megfelelően alakul.

házánkban pénteken napos száraz idő volt. általában 4-9 órán át sütött a nap, a nappali felmelegedés 2-7 fokot ért el. szombaton hajnalra az északkeleti megyékben helyenként mínusz 4-8, máshol szeszélyes területi eloszlásban plusz 1, - mínusz 6 fokig hűlt le a levegő. az országban jobbra csak hófoltok találhatók, kivéve magasabb hegyeinket, dobogókön és lillafüreden a legfrissebb jelentések szerint 12, kékestetőn 30 cm a hóréteg vastagsága. a délelőtti folyamán változóan felhős, párás, néhány helyen ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1- plusz 4 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke : 1,2 fok volt, 1,1 fokkal magasabb mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 mm. mérsékeltén süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig:

változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban ködös idő, helyenként zuzmaraképződés, ónos szitálás, ködcsitálás. éjszaka gyenge, napközben kissé élénkebb szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2- mínusz 7 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: a tartósan ködös helyeken 0, máshol plusz 5 fok körül.

a duná vizállása budapesten: 250 cm. /mti/

-15-

NF 14^{sz}

bb 26. hétfőtől kéthetes télvégi ruházati vásár 20-40 százalékos kedvezménnyel

t kf/kf/ny 1e -cz

1971. február 6.

a ruházati kereskedelem február 8-20. között rendezi meg országsszerte a hagyományos téli szezonvégi vásárt. a kéthetes szezonzáró akció idején csaknem 600 millió forint értékű árut kínálnak az üzletek 20-40 százalékos kedvezménnyel - jelentette be a belkereskedelmi minisztérium szombati sajtótájékoztatóján kilian jános főosztályvezető helyettes.

a téli vásárra jó őszi-téli forgalom után kerül sor: a ruházati kereskedelem az őszi-téli szezonban 11 milliárdos forgalmat bonyolított le, 12 százalékkal nagyobb, az előző évinél. ezzel együtt növekedtek a készletek, a jelenleginek az értéke 10 milliárd forint fölött van, a nagykereskedelemben azonban már többségben a tavaszi-nyári cikkek találhatók.

a télvégi vásár árualapja valamivel nagyobb a tavalyinál, ez egyébként a biztonságos felkészülés, s a nagyarányú divatváltozás következménye. a szezonzáró akcióban általában divatos, s a lakosság által eddig is keresett cikket kínálnak a vállalatok, amelyek maguk határozzák meg az akcióba bevont cikkek körét és az engedmény mértékét/ egyetlen központi előírás, hogy a tökéletes importból származó áruk nem kerülhetnek be a vásárba/. az önállóság alapján tehát sem egységes választék, sem országosan egységes árak nem lesznek. a kereskedelmi vállalatok a vásárban részt vevő üzleteket, áruházakat ugyancsak saját hatáskörben jelölik ki, s a kedvezményes árualapot ezekbe az üzletek beösszpontosítják. budapesten 343 bolt, áruház vesz részt a téli idényvégi kiárusításban.

a ruházati bolt vállalat 50 boltja 31 millió forint értékű cikket kínál, összesen 12 millió forinttal olcsóbban. a divatáru kiskereskedelmi vállalat „aranypók”, üzletei csaknem 34 millió forintos áruállappal kezdik a vásárt, 309 000 különféle kötöttáru, divatáru, fehérneműt, inget, harisnyát stb. adnak 30-40 százalékos kedvezménnyel, amely összesen 11 millió kétszázötvenezer forintot tesz ki. /mti

--

-16-

bb 27. gyöngyösi fiatalember a szerencsés lottónyertes

i kf/kf/ny 1e -cz

1971. február 6.

a lottó 6. játékhétén - mint ismeretes - akadt egy telitalálatos szelvény. szombaton az országos takarékpénztár gyöngyösi fiókjában jelentkezett egy fiatalember, aki bemutatta és letétbe helyezte a 2 238 795 szíru öt találatos szelvényt.

az 1 972 662 forintos főnyeremény szerencsés tulajdonosa földi jános gyöngyösi vendéglátóipari dolgozó. a főnyereményt február 17-én fizetik ki. /mti/

--

bb 29. termelőszövetkezeti társasházak épülnek bács-kiskun megye falvaiban

vid/kz/ny -cz

1971. február 6.

emeletes termelőszövetkezeti társasházak épülnek bács-kiskun megyében a mezőgazdasági üzemek és az ötp közreműködésével. a megállapodás szerint a bank kölcsönt folyósít azoknak a termelőszövetkezeteknek, amelyek vállalkoznak - saját építőbrigádjukkal - a lakóházak kivitelezésére, az építőanyagok beszerzésére. eddig a tompai, a harkakötönyi, a tiszakécskei és a bajai termelőszövetkezetek vették igénybe a segítséget, s fogtak hozzá a többszintes termelőszövetkezeti társasházak építéséhez. az új lakásépítési akció - amely a mezőgazdasági fiatalok lakáshelyzetét enyhíti - faluformáló szerepet is betölt. ezek lesznek a települések első többszintes lakónegyedei. /mti/

--

bb 30. felavatták a gödöllői éttermet

vid/gö/kz/ny -cz

1971. február 6.

gödöllőn, a szabadság téren szombaton avatták fel pest megye legszebb éttermét. a város nevét viselő vendéglátó helyet nyolc millió forintos költséggel építették. két termében 160 vendég étkezhet, nyáron a teraszon pedig kétszáz foglalkozhat helyet. az épületben bisztró is működik. a vendéglő korszerű konyhájában, ha a vendég úgy kívánja, saját receptje szerint készítik el az ételt. dr. pénzes jános, a pest megyei tanács vb elnökhelyettese avatóbeszédében elmondotta, hogy a negyedik ötéves tervben 150 millió forintot fordítanak a megye vendéglátóiparának fejlesztésére, amelyből a gödöllőiehez hasonló éttermeket építenek a dunakanyarban, a megye városaiban és nagyközségeiben. /mti/

--

-17-

NA 1500

bb 28. képzőművészeti kiállítások miskolcon

vid/ká-ju -cz

1971. február 6.

a miskolci képtárban szombato nyitották meg az év első kiállítását, amelyen demeter istván több mint fél-száz alkotását, nagyjából nonfiguratív monotypiáit mutatták be. a kiállítást feledy gyula munkácsy díjas miskolci grafikusművész nyitotta meg.

ugyancsak szombaton nyílt meg a miskolci galériában szalóky sándor festőművész tárlata, amelyen akvarelljeit és textilterveit mutatta be. a miskolci közönség előtt első alkalommal bemutatkozó képzőművész munkásságát dr. bodnár éva a magyar nemzeti galéria osztályvezetője méltatta. /mti/

--

bb 31. szocialista tudós-brigádok köszöntése

i sb/fk-ju ie -cz

1971. február 6.

a medosz székházában bensőséges ünnepségen köszöntötték azt a két szocialista tudós-brigádot, amelyek az ország kutató intézeteinek és mezőgazdasági nagyüzemeinek kiváló szakembereiből alakult és már többször elnyerte a „szocialista” címet. hunya istván, a medosz elnöke üdvözölte a két kollektívát, az ujhelyi imre és a tessedik sámuél szocialista brigádot. az állattenyésztésben és a növénytermesztésben elért múlt évi eredményeiket dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes adta át a szocialista brigádmozgalom arany-, ezüst-, és bronz jelvényeit a két kollektíva 28 tagjának. /mti/

--

bb 32. kádár jános,

pá-ju zs bs

1971. február 6.

az mszmp kb első titkára és fock jenő a minisztertanács elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta hoang cuong-ot, a vdk új budapesti nagykövetét. /mti/

--

NA 1502

-18-

vbb 33. elhunyt dr. dudich endre kosstuh-díjas akadémikus

pá-ju zs bs

1971. február 6.

dr. dudich endre kosstuh-díjas akadémikus, az eötvös Lóránd tudományegyetem nyugalmazott egyetemi tanára, a magyar tudományos akadémia duna-kutató állomásának vezetője, több kül-földi tudományos társaság tiszteletbeli tagja, az állatrendszertan, a barlang-biológia és a hidrobiológia nemzetközileg ismert kiváló művelője 76 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. va mta és az elte saját halottjának tekintí. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

--

bb 34. e m b a r g o : 19 óráig!

az országgyűlés összehívása

-ju bs

1971. február 6.

a népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 12 paragrafusának /2/ bekezdése alapján az országgyűlést 1971 február 10. napján /szerda/ délelőtt 11 órára összehívta. /mti/

--

bb 35. művészi alkotások seregszemléje a főváros kiállítótermeiben

t fe/pá-ju zs bs

1971. február 6.

a főváros képtáraiban, muzeumaiban a hét végén öt kiállítás nyílt. widder félix, az 1939-ben elhunyt festőművész emlékkiállításának a nemzeti galéria adott otthont. székely bertalan tanítványának neve a határon túl is jólismert - a magyar erdő szépségét örököltette meg festményein. ugyancsak a nemzeti galériában látható endre béla festőművész emlékkiállítása, amelyet a mester születésének 100. évfordulója alkalmából rendeztek. a tárlat látogatói a neves alföldi festőművész életművéről kaphatnak keresztmetszetet a kiállításon. alkotásainak központi témája a parasztság élete,

/ folyt, köv./

14.50/ju

-19-

NA 1502

bb 35. / művészi alkotások... 1. folyt./-ju

Ligeti erika szobrász- és nagy b. istván festőművész közös kiállításán mutatkozik be a műcsarnok kamara termében. a két fiatal művész alkotásaival már több ízben találkoztak a képzőművészet barátai. különböző fővárosi és vidéki kiállításokon. Ligeti erika ezúttal 30 kisplasztikával és mintegy 200 éremmel, nagy b. istván pedig mintegy félszáz olajfestményrel szerepel a tárlaton.

a kulturális kapcsolat intézetének dorottya utcai kiállítótermében morell Mihály szobrászművész mutatkozik be, tárlatán 41 kisplasztika látható. művészi munkáinak témája tulnyomó részt a háború, az erőszak elleni tiltakozás.

az iparművészeti múzeumban megnyílt időszak kiállítás a somogyi népművészet egyik - eddig csak szórványosan kutatott - ágával ismerteti meg a látogatót: a XIX. század elejétől egészen az 1950-es évek végéig vonultatja fel a dunántúli oly jellemző himzűket. csökölyi, csurgói borjuszájú férfilingek, női fehér gyász- és gyónóruhák, díszes ködmönök, mellények bemutatásával érzékelteti a kiállítás, hogy az egyes népretegek viselete, ruhadarabjainak szabása, díszítése, himzése miként különbözött egymástól. a kiállítás anyagát a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum bocsátotta a fővárosi intézmény rendelkezésére. /mti/

bb 36. egy év alatt 182 vizsgálatot végeztek a népi ellenőrök szabolcsban

vid/fm-ju bs

1971. február 6.

1762 népi ellenőr összesen 6.530 munkanapnak megfelelő időt töltött tavaly vizsgálatokkal szabolcs-szatmárban - közölték a megyei népi ellenőrzési bizottság szombati sajtótájékoztatóján. 182 kisebb-nagyobb vizsgálatot végeztek, s ebből 59 esetben országosan vizsgált témához kapcsolódtak. egyik legjelentősebb munkájuk volt az építőipari kapacitás felmérése. megállapították, hogy a negyedik ötéves tervidőszakban előirányzott beruházások megvalósításához mintegy két milliárd forint értékű kivitelezési kapacitás hiányzik szabolcsban, s erre nyomtékosan felhívták az illetékesek figyelmét. a népi ellenőrzési bizottságok jelentései alapján 19 esetben került sor fegyelmi, 16 esetben kártérítési, 13 esetben pedig szabálysértési eljárásra.

/ folyt. köv./

15.05/ju

-20-

NA 1510

bb 36. / egy év alatt... 1. folyt./-ju

a népi ellenőrzési bizottságok ez év első felében négy nagy terület vizsgálatával foglalkoztak: ezek: a tanácsok múlt évi gazdálkodása, a szövetkezetek-áfészek, ktsz-ek, tsz-ek - belső ellenőrzésének hatékonysága, a gazdálkodó egységek fejlesztési alapjainak felhasználása, valamint a vállalati munkaerőgazdálkodás helyzete. /mti/

--

bb 37. korszerűsítik a vasutállomást, új kenyérgyárat építenek egerben - több mint egymilliárd forint a város fejlesztésére

vid/fm-ju bs

1971, február 6.

az egri városi tanács szombaton megvitatta és jóváhagyta a város 1971-1975 évi középtávú pénzügyi tervét az ideai fejlesztési alap felhasználási előirányzatát. a történelmi múltú megyeszékhely fejlesztésére a negyedik ötéves tervidőszakban több mint egymilliárd forintot költenek. az összeg jelentős részét lakásépítésre fordítják, felépítenek csaknem két- és félezer tanácsi illetve szövetkezeti lakást; öt év alatt csaknem tízezer ember talál új otthonra. újonnan épülő északi negyedében. az építkezéseket megkezdték, és az idén már több mint 200 lakást adnak át rendeltetésének. Teger

a tanács jelentős összegeket költ kulturális célokra és a közoktatás fejlesztésére. a tervidőszakban 350 személyes középiskolai diákotthon létesítenek, háromszáz férőhellyel bővítik az óvodai hálózatot és több általános iskolai tanterem is épül.

a különböző szaktárcák által biztosított összegből korszerűsítik az egri vasutállomást, a telefonközpontot, fejlesztik a megyei kórházat, az sztk rendelő intézetet bővítik a csecsemőotthonokat és új kenyérgyárat építenek folytatják az egri vár rekonstrukcióját is. /mti/

--

15.15/ju

-21-

NA 1510

bb 38. arany-ezüst ünnep hidason

vid-fm szb bs

1971. február 6.

a mecsek ősi falujában, hidason kedves eseményre került sor szombaton: egyszerre tíz házaspár tartotta arany-, illetve ezüstlakodalmát. a bartók béla művelődési házban rendezett „arany-ezüst ünnepen”, a község vezetői, az üzemek és a vállalatok képviselői köszöntötték az idős párokat. tiszteletükre a pécsi uttörőzenekar adott ünnepi műsort. a nagylétszámú nász nép - több mint kétszáz ember - zsufolásig megtöltötte a művelődési házat. a házaspárok az anyakönyvvezető előtt megismételték az 50, illetve 25 évvel ezelőtt tett hűség esküjüket, amit bensőséges lakodalmi ünnepség és vidám táncmulatság követett. az idős embereknek virágokkal és „nászajándékkal”, kedveskedtek. /mti/

--

bb 39. „menyecskeugratás”, borsodban

vid-fm szb bs

1971. február 6.

borsod megye délbükki, valamint palóciakta községeiben, a „barkóság”, között napjainkban is divik még az ősi népszokás, a „menyecskeugratás”, a régi farsangi népszokások közül már csak ez maradt fenn. a bán-völgyében „hajnal köszöntőnek”, is nevezik, mert korábban a báii, most pedig az esküvőt követő mulatozás után, hajnalban járják el.

dédestapolcsány és cserépfalu községben szombaton ismét felélevenítették az ősi szokást. pirkadatkor a lakodalmas ház előtt, az utcán a vőfélyek szalmából, fából hatalmas tűzet raktak, majd a nézs nép, a meghívott vendégek, valamint az esküvői vacsorát készítő „főzőasszonyok”, kivonultak a hatalmas lánggal lobogó tűz köré, s halk nótaszó mellett az első vőfély irányításával jártak el a „tüztáncot”, amikor a lángok kialudtak, elsőnek a fiatal férj „ugratta keresztül”, a parázson feleségét, majd sorban a vőfélyek a nyoszolyólányokat.

a vidám nótázással kísért tánc „hajnalhasadáskor”, fejeződött be. /mti/

--

15.18-/szb

-22-

MF 135

bb 40. embargó 16 óráig!

bartók béla emlékkiállítás makón

vid-fm szb bs

1971. február 6.

a makói muzeumban szombaton bartók béla életét és munkásságát szemléltető dokumentum-kiállítás nyílt. több mint ötven kisebb-nagyobb tablón helyezték el a zeneszerző fényképeit, kottáiról, kézíratairól készített fotómásolatokat. a kiállított anyagot később csongrád megye más városaiban is bemutatják. /mti/

--

bb 41. a somogyi fogyasztási szövetkezetek negyedszázados jubileumi ünnepe kaposvárott

vid-ká szb bs

1971. február 6.

a somogy megyei meszöv elnöksége a földművesszövetkezeti mozgalom negyedszázados fennállása alkalmából szombaton este kaposvárott a latinca sándor megyei művelődési központban jubileumi ünnepeket rendezett. résztvettek a megemlékezésen az egykori alapító tagok is. bogó lászló a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a résztvevőket és méltatta a földművesszövetkezetek tevékenységét. 1945. július 24-én kaposvárott alakult meg a földművesszövetkezetek megyei központja és az azóta eltelt negyedszázad alatt az életük egész sorát hozta létre, részt vesz a lakosság ellátásában, különböző társulások létrehozásában, támogatásában. ma már a megye áruforgalmának felét a fogyasztási szövetkezetek bonyolítják le.

az ünnepeken a megye legjobb szövetkezeti együtteseinek adtak műsort, majd kitüntették az alapító tagokat, 30-an kapták meg a jubileumi emléktáblát és 60-an a jubileumi emléklapot. /mti/

--

bb 42. aláírták a magyar-szovjet autóipari együttműködés jegyzőkönyvét

1 sl/fk ie kcs ia

1971. február 6.

györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes és v.a. guruskin szovjet autóipari miniszterhelyettes szombaton, a kgm székházában aláírta a magyar-szovjet autóipari állandó munkacsoport 6. ülésének jegyzőkönyvét.

/folyt.köv./
6.00/kcs

-23-

MF 135

bb 42. /aláírták... folyt./ kcs

megállapodtak, hogy 1971-ben tovább bővítik a két ország autóiparának együttműködését. az autóbuszokhoz szükséges mellőshidakat hazánkban, a hátsó hidakat a szovjetunióban gyártják, s e termékekkel kölcsönösen ellátják egymást. ezenkívül magyarországon 1971-ben 18 féle típusból 165 ezer ugynevezett komplettáló gépkocsi-alkatrészt szállít a szovjetunióba.

jóváhagyták a műszaki-tudományos együttműködés 1971-72. évi munkatervét is. ennek egyik leglényegesebb célja, hogy a két ország autóipari kutató intézetei egymással együttműködve kezdjék meg közös autóbusz-családok tervezését, s ezt a munkát a következő években is folytassák. ezzel a kooperációval nemcsak párnuzamos munkáktól mentesülnek, hanem azt is lehetővé teszik, hogy magyarországon és a szovjetunióban azonos elemekből gyártsák a buszokat, s így az import kocsik alkatrészeinek cseréje ne okozzon gondot.

a most véget ért ülésen az 1971-75-ös évekre szakosítási egyezményt is előkészítettek, amelynek aláírására később kerül sor./mti/

--

bb 43. budapestre érkezett az ndk külkereskedelmi kamarájának elnöke

k sb/pá ie kcs la

1971. február 6.

az ndk műszaki hete alkalmából szombaton budapestre érkezett rudolf murgott, a német demokratikus köztársaság külkereskedelmi kamarájának elnöke. a ferihegyi repülőtéren kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke fogadta./mti/

--

16.10/kcs

-24

NF 16²⁵

bb 44. naponta tízezer holdnyi területről csapolják le a belvizet

ö sb/vid/tr ie kcs la

1971. február 6.

a vízügyi igazgatóságok, a tanácsok és a mezőgazdasági nagyüzemek dolgozói éjjel-nappal működtetnek 135 nagyteljesítményű szivattyutelepet és 254 szállítható szivattyút a belvizzel borított területek biztonságosítására. másodpercenként 271 köbméter vizet szivattyuznak, tehát csaknem annyi vizet távolítanak el, mint amennyi a felső-tisza medrében folyik. az utóbbi napokban az időjárás is kedvez munkájuknak, mert a csapadék nem tölti meg újra vízzel a mélyedéseket, s a szél is szárítja, párologtatja a belvizet. így naponta tízezer holdnyi területet víztelenítenek. a szombati jelentések szerint még 172 000 holdat borít a belviz. ha az időjárás továbbra is kedvező, akkor 2-3 héten belül eltávolíthatják a belvizeket. a mehezén nem jutottak túl, mert az ország több mint 60 településén kell a lakóházakat is megvédeni a víztől. különösen sok gondot okoz a belviz karcag és jászkisér környékén, ahol harmadfoku készültségben dolgoznak, mert a talaj már úgy-szólván egy csepp vizet sem képes befogadni, tehát az összes belvizet szivattyúkkal kell a csatornába vezetni.

a megáradta tiszamenti mellékfolyóknál tovább javult a helyzet. szombaton a bodrog mentén is megszüntették az árvízvédelmi készültséget, s most már egyedül a hortobágy-berettyót őrzi az elsőfoku készültség megerősített figyelőszolgálatával./mti/

--

bb 45. Lottó nyereményjegyzék

mm/kcs la

1971. február 6.

a hatodik játékhéten a Lottó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők:

egy darab öt találatos szelvény van, a nyeremény: 1 972 783 forint. négy találatos szelvények száma 87. a nyeremény egyenként 22 676 forint. a három találatos szelvények száma 6 721, a nyeremény egyenként 294 forint. a 173 778 kettő találatos szelvényre egyenként 14 forintot fizetnek./mti/

--

16.20/kcs

-25-

NF 16²⁵

bb 46. „bölcssek a fán,, - új illyés-darab próbáját kezdték meg a pécsi nemzeti színházban

vid/fm kcs la

1971. február 6.

a pécsi nemzeti színházban szombaton megkezdtek illyés gyula „bölcssek a fán,, című kétfelvonásos komédiájának olvasó-próbáját, amelyen megjelent a szerző is.

a darab története időben többrétegződésű, összeszövődik az időszámítás előtti időkkel, ugyanakkor a mában is játszódik. a komédia azt ábrázolja, hogyan tudnak még jóakaratan gondolkodó emberek is elszakadni a valóságtól és hogyan képesek fanatizmusukkal a valóságot megnyomorítani. maga a fanatizmus lehet termékeny erő, de ha hiba keletkezik a gondolatrendszerben, akkor a „bölcssek,, nem a valóságban járnak, hanem felkerülnek a fára, vagyis már nem földön járó emberek.

illyés gyula a pécsi nemzeti színház kérésére írta ezt a darabot, amelynek ősbemutatója alkalmával - március 18-n- díszelőadáson emlékeznek meg a mecsekaljai város színházának 75 éves fennállásáról./mti/

--

bb 47. „közgazdasági fórum,, - tolna megye gazdasági vezetői-
rek összejövetele

vid/fm/tné kcs la

1971. február 6.

„közgazdasági fórum,, címmel szombaton a szekszárdi babits mihály művelődési központban összejövetelt tartottak tolna megye gazdasági vezetői. az értekezleten megjelent vass istvánné, az országgyűlés alelnöke, a tolna megyei 1. számú választókörület képviselője és vályi péter pénzügyminiszter. vass istvánné megnyitója után vályi péter tartott előadást az időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről./mti/

--

bb 48. szabó páira emlékeztek lakiteleken

vid/fm kcs la

1971. február 6.

a lakiteleki petőfi sándor művelődési házban szombaton irodalmi összejövetelen emlékeztek a magyar prózairodalom nagy egyéniségére, a nemrég elhunyt szabó pál kossuth-díjas íróra, bács-kiskun megye volt országgyűlési képviselőjére. jeles irodalomtörténészek méltatták az író életművét, s műveiből a helyi irodalmi színpad adott elő részleteket./mti/

--
-26-

16.25/kcs

NA 16³⁰

bb 49. 120 tagu jugoszláv művészegyüttes tolna megyében

vid-fm szb la

1971. február 6.

szombaton jugoszláviából tolna megyébe érkezett a rumai matija gubec közművelődési egyesület 120 tagu ének-, zene- és táncgyűttese.

a jugoszláv együttes szombaton este medina községben lépett fel. vasárnap este pedig szekszárdon mutatja be műsorát.
/mti/

--

bb 50. elutazott budapestről a jugoszláv külkereskedelmi miniszter

i sz/gk szb ie

1971. február 6.

muhamed hadzsics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság külkereskedelmi minisztere, aki budapesten aláírta a magyar-jugoszláv hosszulejáratu árucseretforgalmi egyezményt, szombaton elutazott magyarországról.

a ferihegyi repülőtéren dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter és barity miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke bucsuztatta. jelen volt géza tikvicki, jugoszlávia budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 51. károlyi mihály drámájának ősbemutatója a józsef attila színházban

t sző/tr zs kcs la

1971. február 6.

szombaton este tartották meg a budapesti józsef attila színházban károlyi mihály „a nagy hazugság,, című drámájának ősbemutatóját, hubay miklós adaptációjának felhasználásával, benedek árpád rendezésében. a képzeletbeli országban, mazuriában játszódó kétrészes dráma diszleteit csikós attila, a jelmezeket witz éva tervezte. a főbb szerepekben bujtor istván, koncz gábor, pálos zsuzsa, mádi szabó gábor, gyöngyössi katalin, örkényi éva, szabó ottó és benkő péter mutatkozott be./mti/

18.00/kcs

--
-27-

NA 18¹⁰

bb 52. bunyevác nagyprelo baján

vid/fm kcs la

1971. február 6.

a bácskai farsang híres mulatságát rendezték meg szombaton este baján, a városi művelődési központ termeiben. ismét megtartották a veliko prelót, a bajai bunyevácok nagy fonóünnepségét. a mulatságra a szomszédos délszláv településekről és jugoszláviából is érkeztek vendégek. a színvonalas ünnepi műsorban fellépett a belgrádi rádió és televízió hazánkban vendégszerplő népi ének- és zeneegyüttese is. a bunyevác bálon a híres mohácsi tambura-zenekar húzta a talpalávalót. /mti/

bb 53. m embargó: 20.00 óráig!

műszaki bál miskolcon

vid/fm kcs la

1971. február 6.

a mtesz borsod megyei szervezete szombaton a három étteremben rendezte meg hagyományos műszaki bált. a borsod megye üzemeiben, többek között az ózdi kohászati művekben, a tiszai vegyikombinátban, a sajszentpéteri üvegyárban, valamint a miskolci nagyüzemekben dolgozó és az egyes tagegyesületekben társadalmi munkát végző műszaki értelmiségiek - mintegy másfélezren - vettek részt a vidám farsangi összejövetelen. a mulatságot az elsőbálos lányok és a miskolci nehézipari műszaki egyetem végzős fiataljainak csárdásával nyitották meg. /mti/

b 54. időjárásjelentés

gg/kcs la

1971. február 6.

a meteorológiai intézet jelenti február 6-án, szombaton 19 órakor:

reggeli ködök

várható időjárás vasárnap estig: változóan felhős, párás, a reggeli órákban ködös idő, helyenként zuzmára képződés. mérsékelt, napközben időnként megélénkülő északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 1- plusz 6 fok között. /mti/

19.05/kcs

-28-

19.05/kcs

bb 55. kijavították a pozsonyi uti sérült nyomócsövet

i sb/gg szb la

1971. február 6.

a pozsonyi utnak a radnóti miklós utca és szent istván park közötti szakaszán szombaton reggel el kellett zárni a vizet, mert a pozsonyi ut 28. számú ház előtt eltörött a nyomócső. a vízművek javítóbrigádja azonnal a helyszínre vonult és délután 4 óra tájban jelentette, hogy kicserélte a sérült csődarabot és ismét megindította a vízszolgáltatást. /mti/

bb 56. csaknem fél napig megbénította a köd a ferihegyi repülőtér forgalmát

i sb/gg szb la

1971. február 6.

a ferihegyi repülőtér szombaton szinte szótérségbe borította a köd. reggel és délelőtt egyetlen járatot sem indítottak el, s természetesen a ködpapianban az érkező gépek sem tudtak volna landolni. szinte mozdulatlan volt a levegő, ezért „ragadt”, a köd a repülőtér betonjához. a levegőmozgás megindulásával és a napsütés hatására szombaton délután két óra körül oszlott el a köd, s így azonnal megindították a forgalmat, utnak indították a kényszerű pihenőn maradt járatokat és fogadták a külföldről érkező gépeket. többek között a reggel kairó és athén érintésével budapestre tartó gépet átmenetileg debrecenben fogadták, mert ferihegy nem engedélyezhette a leszállást. mintegy négy órát várakoztak debrecenben az utasok, míg folytathatták utjukat és délután megérkeztek céljukra, a ferihegyi repülőtérre. /mti/

bb 57. karambol a maglódi ut és kada utca kereszteződésében

i sb/gg szb la

1971. február 6.

a maglódi ut és a kada utca kereszteződésében szombaton délután egy 95-ös autóbussz összeütközött csizmadia lajos személygépkocsijával. az autóbusszt csak jelentéktelen sérülés érte, de a személygépkocsi meglehetősen összeroncsolódott. csizmadia lajos, valamint vele együtt utazó felesége és két gyermeke megsérült. a mentők mind a négyüket kórházba szállították. /mti/

19.43/szb

-29-

19.05/kcs

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1971. február 6.

a mai bb 43. számú hírt /budapestre érkezett az ndk külkereskedelmi kamarájának elnöke/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

--

bb 58. gázolt a vonat

1 sb/gg szb la

1971. február 6.

a székkutasi vasuti állomáson tilos helyen járkált a sinek között morvai károly, 57 éves székkutasi tsz-tag. nem hallotta meg a vasutállomásra beálló személyvonat zaját és jelzését, s a mozdonyvezető már hiába fékezett, a vonat halálra gázolta az idős embert. /mti/

--

bb 59. felrobbant egy kazán - három halott

gg szb la

1971. február 6.

szombaton délután győrt, a puskás tivadar utca 37. szám alatt, az északdunántúli gázgyártó és szolgáltató vállalat területén egy teleppel és gázzal fűtött öttonnás, 12 atmoszférás kazán felrobbant. a robbanás következtében farkas kálmán 32 éves gépészmérnök, ácsi, lukács andrás 28 éves villanyszerelő, győrszentiváni és marton károly 31 éves villanyszerelő technikus, győri lakos a helyszínen meghalt. nagy árpád, 31 éves gépésztchnikus, győri lakos életveszélyes sérülést szenvedett. a robbanás körülményeinek vizsgálatát a rendőrség szakértők bevonásával folytatja. /mti/

--

- v é g e -

-30-

20.52/szb

NA-20W

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1971. február 6.

bb. 24. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság 1970. évi fejlődéséről

11 -cz

1971. február 6.

1970-ben népgazdaságunk az éves terv fő célkitűzéseinek megfelelően fejlődött. a termelés mennyiségére vonatkozó tervet a növénytermesztés kivételével valamennyi termelő ágazat túlteljesítette. a tervezettnél nagyobb mértékben nőtt a lakosság jövedelme és fogyasztása is. az eredmények elérését elősegítette a felszabadulás 25. évfordulója, a x. pártkongresszus alkalmából fellendült munkaverseny, a gazdasági vezetők javuló vezetési színvonala és az, hogy a közigazdasági szabályozók is egyre inkább előmozdították a jobb, hatékonyabb gazdálkodást.

az árvíz- és belvízkárok és más kedvezőtlen körülmények ellenére a nemzeti jövedelem kb. 5 százalékkal emelkedett, nem érte el, de megközelítette a tervezettet. a mezőgazdaságból származó nemzeti jövedelem lényegesen kisebb volt az 1969. évinél. a többi népgazdasági ágban megtermelt nemzeti jövedelem kb. 8-10 százalékkal nagyobb volt az előző évinél.

/folyt.köv./

- 1 -

To 14°

b. 24./ a központi 1. folyt./ il

1970-ben a lakosság jövedelme és fogyasztása nagyobb mértékben nőtt, mint a nemzeti jövedelem, és fokozottabban, mint az előző évben. az év folyamán a nemzeti jövedelem nagyobb részét fordítottuk beruházásokra és a készletek állományának növelésére, mint 1969-ben. az előző évinél jóval nagyobb fogyasztást és felhalmozást a hazai termelés nem fedezte teljesen, a szükségletek egy részét a kivitt meghaladó behozatalból elégítettük ki. az 1970. évi behozatali többlet ellenére külkereskedelmi mérlegünk az utolsó három évben megközelítőleg egyensúlyban volt.

1970-ben javult a vállalatok közötti együttműködés. a kereskedelem többnyire kellő időben, megfelelő mennyiségben és választékban rendelt árut, és az ipar is inkább eleget tett vállalt kötelezettségeinek, mint korábban. ez a körülmény is nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a lakosság áruellátása kedvezőbb volt az 1969. évinél.

a vállalatok a termelés fokozása érdekében 1970-ben kevésbé növelték a létszámot, mint az előző két évben, az egész népgazdaságban nem egészen 1 százalékkal dolgoztak többen, mint egy évvel korábban. ezzel egyidejűleg emelkedett a munka termelékenysége. az iparban a termelés növekedése csaknem teljes egészében az egy foglalkoztatottra jutó termelés emelkedéséből adódott. a vállalatok az év folyamán több más vonatkozásban is javították gazdálkodásukat, amelyek együttesen az 1969. évinél nagyobb nyereséget eredményeztek.

1970-ben a lakosoknak nemcsak a jövedelme és a fogyasztása emelkedett, hanem fejlődött szociális és kulturális ellátása is.

a gazdasági és a társadalmi élet 1970. évi fejlődését részleteiben a következők jellemezték:

ipar- építőipar

1970-ben a szocialista ipar - az 1969. évi mérsékeltbb növekedés után - 7 százalékkal termelt többet, mint egy évvel azelőtt.
/folyt.köv./

- 2 -

bb. 24./ a központi 2. folyt./ il

az ipar anyagráfordításai ennél alacsonyabb ütemben nőttek, ezért az ipar hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez 8-9 százalékkal meghaladta az 1969. évi szintet. a termelés 1970 évi fejlődése valamivel gyorsabb volt a tervezettnél.

a termelés fejlődése elsősorban annak nyomán bontakozott ki, hogy 1969. utolsó hónapjaiban, de különösen 1970-ben a lakosság ellátásának javítása érdekében a nagy- és kiskereskedelem jóval több árut rendelt az ipartól, mint egy évvel ezelőtt. az iparvállalatok ugyanakkor exportpiacaik bővítésére is törekedtek és a beruházók, valamint a termelő vállalatok kereslete is fokozódott. összehasonlítható árakon számítva az ipar a nagy- és kiskereskedelemnek kb. 13 százalékkal, exportra kb. 7 százalékkal, beruházásra kb. 6 százalékkal értékesített többet, mint 1969-ben. ezek együttesen az ipar összes értékesítésének 48 százalékat tették ki. a termelőágazatoknak és készletezőknek átadott termékek volumene az 1969. évi stagnálás után, 1970-ben kb. 6 százalékkal nőtt.

az ipari termelés növekedése, valamint a jelentős anyag- és késztermék-import fokozódása folytán a belföldi árúkinálat volumene és választéka bővült, a fogyasztói piac egyensúlya javult. a beruházási javak piacán, annak ellenére, hogy a hazai beszerzés, különösen pedig az import jelentősen emelkedett, a pénzforrásokkal alátámasztott építési beruházói keresletet 1970-ben sem elégítették ki maradéktalanul. az export növekedésében részben tartós, részben átmeneti hatások érvényesültek. az emelkedés összefüggött a korábban elhatározott fejlesztési programokkal /aluminium, közúti járműprogram/, a vállalatok nemzetközi együttműködésének fokozódásával.

1970-ben az ipar ágazati és termékszerkezete nagyrészt a központi gazdaságpolitikai célkitűzéseknek, részben pedig a belföldi és a külföldi vásárlók keresletének megfelelően tovább változott. a vegyipar és a gépipar termelése az átlagosnál gyorsabban /15. ill. 9 százalékkal/ fejlődött, a bányászat termelése 3 százalékkal haladta meg az előző évi színvonalat.

/folyt.köv./

- 3 -

10 1400

10 1400

bb. 24./ a központi ... 3. folyt./ 11

az 1969. évi visszaesés után a könnyűipar 8 százalékkal, az építőanyagipar az év második felében tapasztalt jelentős javulás eredményeként 6 százalékkal növelte termelését.

folytatódott az energiaszerkezet korszerűsítése. 1970-ben a széntermelés 5 százalékos növekedése mellett a kőolaj termelés 11 százalékkal, a földgáztermelés 7 százalékkal emelkedett. a széntermelésen belül nőtt a külszíni fejtéssel olcsón kitermelhető lignit aránya. a kőolaj import 16 százalékos növekedése mellett nőtt a szénbehozatal is.

a központilag elhatározott fejlesztési programoknak megfelelően javult az alumíniumkohászat, a közlekedési eszközök gyártása, a műtrágyagyártás termékösszetétele. a kereslet hatott a műszeripar és a vegyipar termék-szerkezetének változtatására.

a gépiparon belül 1970-ben leggyorsabban a közlekedési eszközök gyártása, valamint a műszeripar termelése fejlődött /16, ill. 20 százalékkal/. az 1970. évi autóbusz termelés csaknem 6 000 darab volt, 25 százalékkal több, mint 1969-ben. új alapokon folyik a magyar vagon és gépgyárban az autó-motorgyártás. a műszeriparban kibontakozóban van a hazai és külföldi együttműködési konstrukciókra épülő számítógép-program. ebben az ágazatban az ügyviteltechnikai és az irányítás-technikai berendezések gyártása nőtt a legnagyobb mértékben. - a vegyiparon belül a nitrogénműtrágya-termelés 17 százalékkal, a műanyagoké 39 százalékkal emelkedett. bővült a háztartási célokat szolgáló fémtömegcikk /kád, kályha, tűzhely, edény, stb./ választéka és volumene.

néhány fontosabb cikk termelése 1970-ben

	mennyiség	1969 százalé- kában
szén, millió tonna	27,8	105
kőolaj, millió tonna /folyt.köv./	1,9	111

- 4 -

12.40/11

To 14⁰⁰

bb.24/ központi 4. folyt./ 11

földgáz, milliárd köbméter	3,5	107
vilamosenergia, milliárd kwó	14,5	103
nyersacél, millió tonna	3,1	103
autóbusz, darab	5979	125
televíziós műsorvevő, ezer darab	364	105
hűtőszekrény, ezer darab	242	113
nitrogénműtrágya, millió tonna	1,7	117
műanyagok, ezer tonna	54,9	139
cement, millió tonna	2,8	108
huzott üveg, millió négyzetméter	9,2	110
papír, ezer tonna	259	103
pamutszövet, millió négyzetméter	304	98
cipő, millió pár	36	110

1970-ben a szocialista iparban átlagosan 1 756 000 fő dolgozott, 10 000 fővel, 0,6 százalékkal több az 1969. évinél. a létszámnövekedés lényegesen kisebb volt, mint az előző években. budapesti 3 százalékkal kevesebben, vidéken 2,6 százalékkal többen dolgoztak, mint 1969-ben. 1970-ben a munkaerő fluktuációja az iparban a korábbi évekhez képest némileg mérséklődött. a munkahelyváltoztatások egy része spontán volt, nem járult hozzá a létszámhelyzet, a létszámstruktúra javulásához. 1970-ben egyes vállalatoknál munkaerő-hiány volt.

1970-ben az ipari termelékenység alakulását - az előző két évvel ellentétben - már nem befolyásolta a rövidített munkaidőre való áttérés. az iparban az egy foglalkoztatottra jutó termelés, az 1968.-1969. évi stagnálás után 6,8 százalékkal emelkedett, csaknem olyan mértékben, mint az egy órára jutó termelés /7,2 százalék/. a termelés növekedése több mint 90 százalékban adódott az egy főre jutó termelés emelkedéséből.

1970-ben az építőipari termelés kb. 9 százalékkal volt nagyobb, mint 1969-ben. az összes építési tevékenység több mint felét végző állami építőipari vállalatok termelése 6 százalékkal emelkedett, az építőipari szövetkezetek és a tsz községi vállalkozások építkezései az átlagot meghaladóan nőttek.

/folyt.köv./

- 5 -

To 14⁰⁰

bb. 24. / a központi ... 5. folyt./ 11

1970 folyamán az építőipar erői jelentősen bővültek. a rendelkezésre álló gépek teljesítőképessége 15 százalékkal, a létszám 5-6 százalékkal haladta meg az 1969. évit. az árvíz elleni védekezés és a helyreállítási munkák növelték az építőipar és az építőanyagipar feladatait. a kormány intézkedésére az építőipar az árvíz következtében tönkrement lakások újjáépítését döntő részben befejezte.

az állami építőipari vállalatoknál 1970-ben az egy építőipari munkásra jutó termelés 6 százalékkal, az egy órára jutó termelés 5 százalékkal emelkedett. e vállalatoknál a termelés növekedése teljes egészében a termelékenység emelkedéséből adódott, az építőipar más területein a termelékenység növekedésének a termelés emelkedésében kisebb szerepe volt.

mezőgazdaság - élelmiszeripar

a mezőgazdasági termelés 1966-1969-ben a korábbi évek növekedési ütemét meghaladó mértékben /évi átlagban 5,1 százalékkal / emelkedett. 1970-ben a kedvezőtlen időjárás, valamint a bel- és árvíz okozta károk miatt a termelést mintegy 5 százalékkal elmaradt az előző év kiemelkedően magas színvonalától főleg az árvíz által sújtott területeken működő mezőgazdasági üzemek nagymértékű kárt szenvedtek. emiatt az előző évhez képest számos gazdaságban stagnált, illetve csökkent a személyes jövedelem is. az üzemek folyamatos gazdálkodásához az állam jelentős pénzügyi támogatást adott.

a kedvezőtlen természeti tényezők elsősorban a növénytermelést sújtották. ennek az ágazatnak a termelése összességében mintegy 12-15 százalékkal kisebb volt, mint 1969-ben. az állattenyésztésen belül a szarvasmarha-állomány csökkenése 1970-ben mérséklődött, a sertésállomány pedig az év folyamán jelentősen nőtt. az állattenyésztés termelésének értéke az előzetes számítások szerint kb. 7 százalékkal meghaladta az 1969. évit. a mezőgazdasági termelés egészének csökkenése mellett a termelés szerkezete az igényeknek megfelelően változott.

/folyt.köv./

- 6 -

12.53/11 \checkmark csökkent jelentősen a termelés, aminek következtében az e területeken

10 14⁰⁰

bb. 24./ a központi ... 6. folyt./ 11

a fontosabb növények közül az 1970 évi buza- és rozstermés mintegy háromnegyede volt az előző évi rekordtermésnek. a megtermelt 2,9 millió tonna kenyérgabona így is elegendő a belföldi szükségletek kielégítésére. a cukorrépa-termés a kenyérgabonánál nagyobb mértékben /kb. 34 százalékkal /maradt el az egy évvel korábbi mennyiségtől. a zöldség és burgonyatermés 5-10 százalékkal, a bor- és gyümölcsstermés 20 százalékkal kevesebb volt az 1969. évinél.

a növénytermelés csökkenése a lakosság ellátásában nem okozott fennakadást. az alacsonyabb terméseredmények elsősorban az export árualapot csökkentették.

a takarmánynövények közül kukoricából - az előzetes adatok szerint - kb. 4 millió tonna termelt, 700 000 tonnával kevesebb, mint 1969-ben, a szálatakarmányok közül a lucerna és vöröshere termés kedvező volt.

a traktorállomány az év közepén kb. 69 000 darab volt. a hektáronkénti műtrágyafelhasználás /szántó-, kert-, szőlő- és gyümölcsös területre számítva/ az 1969. évi 125 kg-ról 146 kg-ra emelkedett.

az állattenyésztés fejlődése 1970. második felében élénkült. a belföldi husellátás szempontjából különösen fontos sertésállomány az év második felében meghaladta az eddigi legnagyobb év végi állományt: 1970. december 31-én 7,3 millió darab sertés volt az országban, 1,6 millió darabbal több, mint egy évvel korábban.

a szarvasmarha állomány évek óta tartó csökkenése 1970 második felében mérséklődött: a december 31-i állomány 1 911 000 darab volt, valamivel kevesebb, mint 1969. december 31-én.

a szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében hozott intézkedések hatására elsősorban a tehének száma és aránya növekedett, ami kedvező a szarvasmarhaállomány jövőbeli alakulására is.

/folyt.köv./

- 7 -

13.00/11

10 14⁰⁰

bb. 24./ a központi ... 7. folyt./ 11

a vágósertés értékesítés az év második felében megélt, ennek folytán 1970-ben igényében ugyanannyi volt, mint egy évvel korábban. a vágómarha értékesítés az év utolsó hónapjaiban, elérte a múlt évi szintet, az év egészében azonban 7 százalékkal elmaradt attól. a baromfi értékesítés és export egyaránt mintegy 30-30 százalékkal, a tojásértékesítés több, mint 40 százalékkal nőtt.

összességében a mezőgazdasági üzemek 1970-ben az előző évinél valamivel kevesebb árut adtak el a szocialista iparnak és kereskedelemnek, ami elsősorban a növényi termékek értékesítésének csökkenéséből adódott, a vágóállatok és állati termékek értékesítése meghaladta az 1969. évit.

a mezőgazdasági termékek termelői ára 1970-ben, részben az idénycikkek áremelkedése, nagyobb részben hatósági intézkedések folytán átlagosan 8 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. ezen belül a növényi termékek árszínvonala 2 százalékkal, a vágóállatoké és állati termékeké 13 százalékkal emelkedett. az idénycikkek áremelkedése kísértekben hatással volt az egész fogyasztói árszínvonalra is. a hatósági áremelés az élelmiszeriparnak nyújtott állami támogatás növekedését eredményezte, a fogyasztói árak emiatt nem változtak.

az élelmiszeripar termelése 1970-ben 3 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. az állati termékeket feldolgozó iparágak erőteljesebb fejlődése mellett a növényi termékeket feldolgozó ágazatok termelése mérsékeltebben emelkedett, vagy némileg csökkent.

szállítás - hírközlés

1970-ben a közlekedési vállalatok 281 millió tonna árut szállítottak, 6 százalékkal többet, mint 1969-ben. a szállítási távolság növekedése következtében az árutonna km teljesítmény 9 százalékkal nőtt.
/folyt.köv./

13.05/11

- 8 -

bb. 24./ a központi ... 8. folyt./ 11

1970-ben a közlekedési vállalatoknak a hosszantartó tél, majd az árvíz /a védekezés, azután a helyreállítás/ külön nehézséget okozott. a szállítási igényeket a munkaszervezés javításával, a járműállomány korszerűsítésével, a népgazdasági erőforrások koncentrációjával a kritikus időben is jórészt kielégítették. az őszi csúcsgazdálkodást mérsékelte, hogy a növénytermelés 1970-ben nem érte el az 1969. évi szintet.

a vasuti közlekedésben folytatódott a vontatás korszerűsítése. a villamosított vonalak hossza 159 kilométerrel nőtt. 1970-ben a villamos és diesel vontatás együttes aránya 66 százalék volt. a járműállomány korszerűsítésére a vasut 24 villany-, 36 diesel mozdonyt és 8 motorvonatot szerzett be. a vasuti ténkerocsi beszerzés 2 300 darab volt 1970-ben, több az 1969. évinél, de kevesebb, mint amennyi a kisélejtezett kocsik pótlásához szükséges.

a tehergépkocsi-közlekedés szállítási teljesítményei 1970-ben is gyorsabban nőttek, mint a vasuté. az év folyamán csaknem kétszer annyi új tehergépkocsit állítottak üzembe, mint az előző évben. 1970. végén a tehergépkocsi közlekedési vállalatok gépkocsiparkjának több, mint egynegyede egy évnél fiatalabb volt.

a távolsági személyszállításban a szállított utasok száma /1 017 millió fő / 2 százalékkal, az utaskilométer teljesítmény 3 százalékkal nőtt.

az ország személygépkocsi állománya 1970-ben 23 százalékkal emelkedett, s az év végén 236 000 darabot tett ki.

külkereskedelem - idegenforgalom

1970-ben a külkereskedelmi forgalom élénk volt. volumenét tekintve a szocialista országokkal, százalékosan a nem szocialista országokkal nőtt nagyobb mértékben a forgalom. az év folyamán a szocialista országokkal az összes forgalom kétharmad részét bonyolítottuk le.

/folyt.köv./

- 9 -

bb. 24./ a központi ... 9. folyt./ 11

1970-ben a kivitel értéke 11 százalékkal nagyobb volt, mint 1969-ben. a magas világpiaci árak hatására számottevően fokozódott egyes kohászati termékek exportja. jelentősen nőtt az alkatrész-kivitel is, nagyrészt a járműprogrammal összefüggő kooperáció keretében. a gép-export 14 százalékkal emelkedett egy év alatt. a korábbi évekhez képest változást jelentett, hogy a nem szocialista országokba több, mint másfélszeresére növeltük a gépkivitelt, bár az exportált gépeknek így is elég kis részét /10 százalékát/ értékesítettük ezekben az országokban. az élelmiszertermékek exportja 1970-ben is tovább nőtt, amit jelentős részben az 1969. évi kedvező növénytermelési eredmények tettek lehetővé. az 1970. évi vágóállatkivitel mennyiségben nem érte el a tavalyi szintet, de a magasabb árak folytán a devizabevétel meghaladta az 1969. évit.

1970-ben az ipari fogyasztási cikkek exportját a lakosság áruellátásának javítása, a választék bővítése érdekében nem növeltük. azokban az árucsoportokban, ahol a lakosság igényei indokolták a kivitelét az 1969. évihez képest csökkentettük és növeltük a behozatalt.

az összes behozatal 1970-ben nagy mértékben, 30 százalékkal emelkedett. a termeléshez szükséges anyagok és gépek importja, valamint a lakosság ellátásához szükséges élelmiszerek és fogyasztási cikkek behozatala egyaránt jelentősen emelkedett.

az anyagimport 22 százalékos növekedésében a termelés megélénkülése mellett szerepe volt az árvízzel kapcsolatos védekező és helyreállítási munkáknak is. a gépimport 40 százalékos fokozódását elsősorban a beruházások megélénkülése váltotta ki.

a viszonylag nagy élelmiszerimport növekedés /30 százalék/ az 1969. évi alacsony állatállomány, ill. a hústermelés csökkenése miatt vált szükségessé. az állattenyésztés fejlesztése jelentős fehérjetakarmány importot is szükségessé tett. legnagyobb mértékben a fogyasztási iparcikkek behozatala emelkedett.

/folyt.köv./

13.13/11

Tó 1520

- 10 -

bb. 24./ a központi ... 10. folyt./ 11

1970-ben a behozatal növekedése is és volumene is nagyobb volt, mint a kivitelé, a külkereskedelmi forgalom egyenlege passzívummal é zárult.

1970-ben 6 320 000 esetben utaztak külföldiek magyarországra, ebből 3 600 000 esetben magyarországi tartozkodás céljából. a látogatók nagyobb része, kb. 90 százaléka a szomszédos szocialista országokból, elsősorban csehszlovákiából és jugoszláviából érkezett. a bulgáriából, Lengyelországból és ndk-ból érkezők száma is meghaladta a 300-300 ezret. a többi országok közül legtöbb látogató ausztriából és az nszkból érkezett. az Európán kívüli országokból 120 ezren látogattak meg hazánkat, elsősorban az usa-ból és kanadából.

a magyar állampolgárok 1970-ben egy millió esetben utaztak külföldre, zömében a szomszédos országokba.

a lakosság anyagi életkörülményei

a harmadik ötéves terv időszakában, különösen 1968-1969-ben a keresők száma viszonylag gyorsan emelkedett és 1970 év elejére hazánkban magas foglalkoztatottsági szint alakult ki. 1970. folyamán a létszámnövekedés üteme az előző éveknél mérsékeltebb volt. az egész népgazdaságban a keresők száma nem egészen 1 százalékkal emelkedett, ami a munkások és alkalmazottak számának kb. 2 százalékos növekedéséből és a mezőgazdasági keresők számának kismértékű csökkenéséből adódott.

a munkás-alkalmazotti népesség körében 1970-ben a korábbi éveknél nagyobb mértékben emelkedett a rendszeres havi keresetek összege.

a havi átlagkeresetek növekedéséhez az egyéni teljesítmények emelkedése és központi bérintézkedések mellett hozzájárult az is, hogy a gazdálkodó szervek 1970-ben a részesezési alapon az előző évinél nagyobb részét fordították bérfejlesztésre és kisebb hányadát egyéb bérjellegű kifizetésre, mindenekelőtt nyereségrészesedésre.

/folyt.köv./

Tó 1520

- 11 -

db. 24./ a központi 11. folyt./ il

1970-ben a munkabérfizetések össze 8 százalékkal magasabb, az egyéb bérjellegű kifizetéseké 3 százalékkal alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban. a két tétel együttesen 7 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. mivel a munkások és az alkalmazottak száma is nőtt, az egy foglalkoztatottra jutó kereset ill. jövedelem ennél kisebb mértékben emelkedett a nominálkeresetek vásárlóerejét a munkások és alkalmazottak fogyasztói árindexének kb. 1,2 százalékos emelkedése mérsékelte, így e népességcsoport egy keresőre számított reálbé-

re

--- 1970-ben az előző évhez képest mintegy 4 százalékkal

emelkedett.

----- a munkások és alkalmazottak egy főre számított reáljövedelme az előző évekhez hasonlóan 1970-ben is jobban nőtt, mint a reálbér. ebben a foglalkoztatottság emelkedése mellett jelentős szerepe volt a társadalmi juttatások - nyugdíjak, táppénz, gyermekgondozási segély, stb. - 15 százalékos emelkedésének. a bér-, a létszám- és a társadalmi juttatások növekedését együttesen tükröző reáljöve-

----- delem emelkedése a munkás-alkalmazotti népességnél az elmúlt évben kb. 6-7 százalékot tett ki.

----- jelentős mértékben emelkedett a parasztság reáljövedelme is. nőtt a termelőszövetkezetektől származó bevételek összege. ebben szerepet játszott az, hogy az 1969. évi kiemelkedő termés egy részét a mezőgazdasági nagyüzemek 1970-ben értékesítették, így különösen az év első felében jelentős mértékben növelték a munkadíj-kifizetéseket. az 1970. évi gyengébb terméseredményekkel összefüggésben az év második felében a tsz. munkadíjak kifizetési üteme jelentősen mérséklődött.

/folyt.köv./

- 12 -

10/15²⁰

13.25/11

db. 24./ központi ... 12. folyt./ il

a tsz. munkadíjak növekedésében szerepe volt annak is, hogy a termelőszövetkezetek a rossz termés miatt kieső mezőgazdasági árbevétel kiegészítő tevékenységük fokozásával részben ellensúlyozták. ugyancsak emelkedett a háztáji termelésből származó jövedelem, amely a parasztság mezőgazdasági eredetű jövedelmének több mint 40 százalékát adja. a háztáji gazdaságok termelésében ugyanis döntő súlya van a sertés- és baromfi tenyésztésnek, amely az év folyamán jelentősen emelkedett, ugyanakkor a növénytermelés általános csökkenése a háztáji gazdaságokat kisebb mértékben érintette, mivel a növénytermelés az előzetes számítások szerint nagyjából megközelítette az előző évi szintet. ugyanakkor a felvásárlási áremelések miatt növekedett az árbevétel. jelentősen nőtt a parasztság társadalombiztosításból eredő bevételei is. a paraszti népesség egy főre jutó reáljövedelme az elő-

----- zetes számítások szerint 1970-ben mintegy 7-8 százalékkal emelkedett.

a főbb rétegek átlagos jövedelememelésén belül az egyes családok egy főre jutó jövedelme nem azonos mértékben és irányban változott. a jövedelemnövekedés mértéke függött a keresők és eltartottak arányának alakulásától, a munkaviszonyból származó jövedelem /kereset, tsz.-javalmazás/ változásától, a társadalmi juttatások igénybevételétől, stb. a jövedelmek általános emelkedése mellett voltak olyan családok, amelyekben nem változott, vagy csökkent az egy főre jutó jövedelem.

a lakosság jövedelmének növekedése erőteljesen fokozta a javak és szolgáltatások iránti keresletet. a növekvő igények kielégítését szolgálta a fogyasztási cikkek termelésének növelése, valamint e cikkek exportjának mérséklődése és importjának jelentős fokozása. a kis- és nagykereskedelem az előző évinél jóval több árut szerzett be, ami nemcsak az áruforgalom növelését, hanem a kereskedelem készletének feltöltését is lehetővé tette.

/folyt.köv./

- 13 -

10/15²⁰

Varánya itt kisebb, mint a mezőgazdaság egészében. A háztáji gazdaságok termelése

bb. 24./ központi ... 13. folyt./ 11

a lakosság ellátása 1970-ben javult, a legtöbb vonatkozásban megfelelt az igényeknek és biztosította a fogyasztás növekedését, egyes cikkekből azonban időnként és helyenként továbbra is hiány volt.

az egy lakosra jutó fogyasztás 1970-ben országos átlagban 19 000 forintot tett ki, összehasonlítható árakon számolva mintegy 6 százalékkal többet az előző évinél. ezen belül kb. 2 500 forintot képviseltek az ingyenes társadalmi juttatások /egészségügyi, oktatási és kulturális szolgáltatások, gyógyszertérítés, üzemi étkezési hozzájárulás, stb./

az összes fogyasztáson belül az élelmiszerek fogyasztása az átlagosnál mérsékeltebben, de így is elég jelentősen 3-4 százalékkal emelkedett. az élelmiszerellátást a legtöbb cikk vonatkozásában gazdag kínálat jellemezte, javult a husellátás, amihez hozzájárult az, hogy az év folyamán 57 000 tonna húst importáltunk, az előző évinek majdnem háromszorosát.

a ruházati fogyasztás, amely az előző években is meglehetősen gyorsan nőtt, 1970-ben kb. 7 százalékkal emelkedett. az előző évinél valamivel nagyobb volt egyes olcsóbb ruházati termékek kínálata is.

az áruellátás javulását mutatja, hogy a ruházaton kívüli iparcikkek fogyasztása mintegy 14 százalékkal emelkedett, jóllehet ehhez az árucsoportokhoz tartozik a legtöbb olyan cikk, amelyből a keresletnél kisebb kínálat folytán az igények egy részét nem tudták kielégíteni. különösen a tartós fogyasztási cikkek értékesítése nőtt.

/folyt.köv./

Tó15²⁰

bb. 24./ a központi ... 14. folyt./ 11

néhány tartós fogyasztási cikk kiskereskedelmi

eladása 1970-ben

	1000 db	1969-százalékában
háztartási hűtőszekrény	227	119
motorkerékpár	87	142
személygépkocsi	37	184
rádió, zeneszekrény	640	138
televízió	233	108
magnetofon	79	270

valamelyest javult a szolgáltatások színvonala is, bár az igények és a rendelkezésre álló kapacitás között ezen a téren változatlanul feszültség van. elsősorban ebből adódott, hogy a lakosság által igénybevett szolgáltatások 1970-ben is kisebb mértékben emelkedtek, mint az áruvásárlások.

1970-ben - előzetes adatok szerint - megközelítően 80 000 lakás épült, lényegesen több, mint az előző évben.

a fogyasztói árak 1970-ben országosan, az év egészét tekintve, kb. 1,2 százalékkal emelkedtek. az élelmiszerek és élvezeti cikkek közül az állandóan, egész évben vásárolt termékek árszínvonala lényegében nem változott, az idénycikkek ára az év első felében - az 1969-es jó zöldség-gyümölcsstermes következtében - alacsonyabb, az év második felében pedig a folyó évi gyengébb terméseredmények folytán magasabb volt az előző év megfelelő időszakánál. bár az összes élelmiszerek ára éves átlagban nem egészen 1 százalékkal haladta meg az 1969-es szintet, júliusban, augusztusban, amikor a zöldség-gyümölcs áremelkedés nagyon erőteljes volt, a munkások, az alkalmazottak és a nyugdíjasok élelmiszer-árindexe 4-5 százalékkal felülmulta az előző évit.

/folyt.köv./

Tó15²⁰

bb. 24./ a központi ... 15. folyt./ 11

az előző két évihez hasonlóan 1970-ben is a ruházati cikkek árszínvonala emelkedett a legnagyobb mértékben: kb. 2,5 százalékkal, ami egyes cikkek ennél sokkal nagyobb ár-emelkedéséből, más termékek változatlan, esetenként alacsonyabb árából adódott. az egyéb iparcikkek és a szolgáltatások átlagos árszínvonala 1,5 - 2 százalékkal haladta meg az 1969. évi, míg a fűtésre, világításra fordított kiadások árszintje egy-két százalékkal csökkent.

a lakosság vásárlásainak növekedése mellett nőtt a lakosság el nem költött pénze is. a takarékbetétállomány összege 1970 év végén 42,1 milliárd forint volt, az év folyamán 7 milliárd forinttal gyarapodott.

a társadalombiztosítási juttatások összege, beleértve a nyugdíjakat is 1970-ben elérte a 30 milliárd forintot, a nemzeti jövedelemnek kb. 11 százalékát. a munkáltatók járulékbefizetései és a dolgozók nyugdíjjáruléka a társadalombiztosítási juttatásoknak 71 százalékát fedezte.

1970 végén a nyugdíjasok és járadékosok száma 1 453 000 volt, az év folyamán kifizetett nyugdíj összege kb. 13 milliárd forintot tett ki. az egy főre jutó átlagos sajátjogi havi nyugdíjösszeg 1024 forintra emelkedett. 1970. július 1-től a dolgozók kórházi ápolást igénylő családtagjai, valamint a nyugdíjasok és családtagjaik is időbeni korlátozás nélkül jogosultak díjtalan kórházi ápolásra. családi pótlékot 1970-ben több, mint 700 000 család kapott, részükre e címen az év folyamán összesen 2,8 milliárd forintot folyósítottak. - 1970. végén a gyermekgondozási segélyt 167 000 anya vette igénybe, e segély éves összege 1,2 milliárd forint volt.

beruházás

1970-ben - előzetes számítások szerint - a szocialista szektor beruházásainak összege kb. 87 milliárd forint volt, összehasonlítható áron 14-15 százalékkal nagyobb az 1969. évinél.
/folyt.köv./

Tó1520

bb. 24./ a központi ... 16. folyt./ 11

a tervezettnél is nagyobb fejlődés lényegében a vállalati és szövetkezeti pénzforrások gyors bővüléséből adódott. ennek tudható be, hogy a vállalati beruházások 1970-ben 28 százalékkal meghaladták az előző évi szintet és jelentősen, mintegy 20 százalékkal nőtt a szövetkezetek fejlesztési tevékenysége is. egyes nagyberuházások megvalósítási üteme azonban a tervezettnél lassabb volt, néhány 1970-re tervezett üzembehelyezés a következő években valósul meg. a befejeztlen beruházások állománya 1970-ben tovább nőtt, és december végén kb. 68-70 milliárd forintot tett ki.

L. gép

1970-ben az előző évi mérséklődés után, az átlagot meghaladóan 42 százalékkal nőtt az importberuházások volumene./ az elmúlt három év átlagában a növekedés 7 százalékot tett ki./ az import gépberuházásokon belül a szocialista viszonylatból származó import nőtt nagyobb mértékben. a belföldi gyártású gépekből az év folyamán kb. 10 százalékkal ruháztak be többet az 1969. évinél, és az építési beruházások növekedése is kb. 10 százalék volt.

1970-ben emelkedett a mezőgazdasági beruházásokra és a lakásépítkezésekre fordított összegek aránya. a lakásépítkezések növekedésében szerepe volt annak is, hogy 1970 folyamán a budapesti 3. számú házgyár megkezdte a termelést. az állami kivitelezésben készült lakások kb. 40 százaléka házgyári lakás volt.

1970-ben kb. 77 milliárd forint értékű beruházást helyeztek üzembe.

többek között befejeződött a borsodi vegyikombinátban a pvc-üzem beruházásainak 2. üteme, amely évi 31 500 tonna pvc termelését teszi lehetővé, továbbá a dunai kőolajipari vállalat kőolaj-extraháló és kenőolaj-hidrogénező üzemének építése. a tiszai vegyikombinát új polimer üzemévi 24 000 tonna polietilén granulátum termelését biztosítja.

/folyt.köv./

Tó1520

bb. 24./ a központi 17. folyt./ 11

ugyancsak elkészült a magyar viscosagyár polimerizáló részlege. az ikarus karosszéria és járműgyár budapesten új szerszámüzemi székesfehérvári telepén új járműgyártó csarnokkal bővült. az egyesült izzólámpa és villamossági gyár egrin üzemében 7,3 millió darab tranzistor-gyártó kapacitás épült ki. üzembehelyezték vácotton a dunai cement és mészművek 4. sz. kemencéjét, amely évi 300 000 tonna cement előállítását teszi lehetővé. a győri pamutszövő és műbörgyárban új műbörgyártó csarnok létesült. jelentősen bővült a kner nyomda doboz és nyomtatvány gyártó kapacitása is.

az év folyamán a mezőgazdaság és az élelmiszeripar is új létesítményekkel gyarapodott: szegeden nagy kapacitású tejüzem, kecskeméten bortároló, szekszárdon sertéshizlalda épült. jelentősen bővült az ország gyümölcstároló kapacitása is.

1970-ben a karcag-nyíregyháza közötti szakasszal befejeződött a budapest-debrecen-nyíregyháza vasútvonal villamosítása. az úthálózat az m 7-es autótú székesfehérvár-balatonaliga közötti szakaszának megépítésével tovább korszerűsödött. a főváros közlekedésének fejlesztésében nagy jelentőségű volt a metro kelet-nyugati 1. szakaszának megnyitása, a keleti pályaudvari csomópont, a hungária körút felüljáró üzembehelyezése.

új kórház épült kazincbarcikán, cegléden, vácotton. bővült az üdülő-hálózat: sífokon és balatonszéplakon 600-600, gyulán 400 férőhelyes üdülőt adtak át. 1970-ben két új szállodát vettek használatba, a budapesti aero-hotelt és a békéscsabai szállodát, ezek a szállodai férőhelyeket 212-vel bővítették.

népesség, népmozgalom, egészségügyi és kulturá-
ellátás

az ország népessége 1970. év végén 10 347 000 fő volt, 32 000 fővel több, mint egy évvel korábban.
/folyt.köv./

14.00/11

c

761530

bb. 24./ a központi ... 18. folyt./ 11

1970-ben 152 000 gyermek született, ezer lakosra számítva 14,7. a születési arány magasabb volt, mint 1961-1967. években, de kismértékben alatta maradt az előző két évnek. a művi vetélések száma, amely 1969-ig állandóan emelkedett - feltehetően a korszerű születésszabályozási módszerek elterjedése következtében - 7 százalékkal kisebb volt, mint az előző évben.

1970-ben 120 000 ember halt meg, az 1000 lakosra jutó halálesetek száma 11,6 volt. a viszonylag magas és növekvő halálozási arány azzal függ össze, hogy a népesség egyre nagyobb része tartozik az idősebb korcsoportokba. az év folyamán is emelkedett a rosszindulatú daganatokban meghaltak száma, és a tél végi influenzajárvány következtében többen haltak meg, mint egy évvel korábban. az 1969. évihez képest 17 százalékkal nőtt a közúti baleset folytán meghaltak száma.

a születési arány mérséklődése és a halálozási arány emelkedése együttesen azt eredményezte, hogy 1970-ben a 1000 lakosra jutó természetes szaporodás/ a születések és a halálozások különbözete / 3,1 ezrelék volt, alacsonyabb az előző évinél.

1970-ben 96 500 házasságot kötöttek, 1 százalékkal többet, mint 1969-ben. a válások száma /23 000 / 5 százalékkal emelkedett.

az orvosok számának növekedése az év folyamán folytatódott. 1970 végén 23 500 orvos volt az országban, 10 000 lakosra számítva 23. emelkedett a körzeti orvosok száma is.

a kórházi ágyak száma 1970-ben 1 000-rel emelkedett, és az év végén 84 500-at tett ki. 10 000 lakosra 82 kórházi ágy jutott.

a megelőző intézkedések hatására évről-évre csökkent az új tbc-s megbetegedések száma. 1970-ben számuk alig tízezeret tett ki. gyakorlatilag megszűnt a diftéria, és a járványos gyermekbénulás előfordulása, a védőoltások hatására jelentősen csökkent a hasistífusz, a szamárköhögés és a tetanusz megbetegedések száma is.

/folyt.köv./

761530

bb. 24./ a központi 19. folyt./ 11

az 1970/71-es oktatási évben kb. 1 800 000-en vesznek részt az általános-, a szakmunkásképző-, a középiskolai és a felsőfoku oktatásban. az oktatásban résztvevők száma az előző tanévihez képest 52 000 fővel csökkent. a mérséklődés azért következett be, mert az előző évinél kisebb az általános iskolás korú gyermekek száma. a középiskolákban és felsőfoku tanintézetekben többen tanulnak, mint az 1969/70-es tanévben.

1970/71. tanévben a szakmunkástanulók száma 223 000 volt, ugyanannyi mint az előző tanévben. a leánytanulók aránya sem változott az előző évihez képest, a szakmunkástanulók közül minden negyedik leány. 1970-ben 66 000 fiatal tett szakmunkás vizsgát, 5 százalékkal több mint 1969-ben. különösen a vasipari és az építőipari szakmákban vizsgázottak száma emelkedett

1970-ben a nappali, esti és levelező tagozatokon 66 000-en fejezték be középiskolai tanulmányaikat, 7 000-rel kevesebben mint egy évvel korábban. a gimnáziumokban 4 000-rel, a technikumokban 3 000-rel csökkent az érettségizők száma, a szak- középiskolákban ugyanannyian érettségiztek, mint 1969-ben. az elmúlt évben kb. 18 200-an szerezték felsőfoku oklevelet, 400 fővel többen, mint az előző évben. az egyetemek esti és levelező tagozatain végzetek száma csökkent.

1970/71-ben az általános iskolák felső tagozatán a tanulók 90 százaléka, a gimnáziumokban 97 százaléka részben gyakorlati képzésben. a középfoku oktatáson belül a szakközépiskolába járók arányának növelése elősegíti a korszerűen képzett gyakorlati szakemberek számának emelését. 1970-71-ben a középiskolák nappali tagozatának 1. évfolyamára felvett fiatalok 49 százaléka került szakközépiskolába. a felsőfoku intézmények nappali tagozatára iratkozott 1. évesek 30 százaléka felsőfoku technikumokban, szakiskolákban, főiskolákban tanul.

a színház- és mozilátogatások száma az előző évihez képest lényegében nem változott, az év folyamán színházi előadásokra 5 600 000, mozielőadásokra 80 milliójegyet adtak el. a televízió-előfizetők száma 1970. december 31-én 1 770 000 volt, 173 000-rel több, mint egy évvel azelőtt. a műsoridő heti 4 órával emelkedett és kísérleti jelleggel megkezdődött a színes adás.

1970-ben 4 800 könyv jelent meg, 47 millió példányban. a könyvek száma az előző évhez képest 6 százalékkal emelkedett. Budapest, 1971. február 6.

központi statisztikai hivatal.

--

- 20 -

/mti/

10/15/30

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. február 7.

bb 1. dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes

fr. bh -cz

1971. február 7.

vezetésével, vasárnap délelőtt hivatalos kereskedelmi delegáció utazott nigériába, hogy lagosban részt vegyen a második önálló magyar kiállítás megnyitásán./mti/

--

bb 2. ipari és mezőgazdasági tsz közös vállalkozásábók kerámiaüzem ambrózfalván

vid bh -cz

1971. február 7.

a csongrád megyei ambrózfalván a helybeli dimitrov tsz, valamint a hódmezővásárhelyi kerámia és szilikátipari ktsz közös vállalkozása alapján nemrégiben korszerű és fontos ipari kerámiaüzem létesült. véget ért a próbatermelés időszak, megkezdődött a teljes üzemi kerámiagyártás: ebben az évben már három millió forint értékű hőtechnikai kerámiát, vagyis laboratóriumi gázkemence-bélelőtestet gyártanak, s ezekkel kielégítik az egész ország - főként a kohászati nagyüzemek - ilyen igényét.

/folyt. köv./

- 1 -

9.20 bh

Am 15 -